

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: V., Honvéd-utca 10. szám.
Kiadóhivatal: V. ker. Nádor-utca 34. szám.
Szerkesztéségi telefon: 36-86.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Igazgató: HERTZKA LOTHÁR

Feloldó szerkesztő: KABOS EDE
TÁRA

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Az ellenmérég.

Budapest, november 15.

(v.) Az orvostudomány legújabb módszerét a politikai kórságokra is alkalmazni: erre a gondolatra akár szabaddalmat is kérhetne gróf Tisza István. Ahogy a doktorok a torokgyíkot, a veszettséget, a léphenét, a pestist gyógyítják, ugyanugy kurálja ki a képviselőházat a kormányelnök az obstrukció nyavalyájából: beoltja a beteget ugyanazzal a kóranyaggal, amely a betegséget okozta. A kisebbség erőszakával szemben a többségi erőszak hatásának veti alá a parlamenti szervezetet. Amint a bacillust a saját méregtartalma pusztítja el, úgy itt is csak az egyik erőszak tudja a lábáról levenni a másik erőszakot. Így termékenyíti meg a szérumenterápiát a politikai életet.

Ma kezdődött a kúra. Mondjuk meg mindjárt: enyhén kezdődött. Olyan szerfölött enyhén, hogy az ellenzék hinni sem mert a tulajdon szeméinek és füleinek. Szinte kellestlenül fogadta ezt a nem várt enyhéset. A legrosszabbat sejtve, lángoló szólalmokat és halálmelegvető elszántságot hozott magával az ülésre. Tisza István taktikája pedig nem adott semmiféle módot arra, hogy ellenfelei a lángoló szólalmokkal és a halálmelegvető elszántsággal előhazakodja-

nak. Szinte kómiikus látvány volt, amint az ellenzék ama bizonyos többségi indítványt meg-megforgatta, alulról és felülről, elől és hátul megvizsgálta, minden betűjét aggodalmas gyanakvással megszimatozta s minden lehető módon rajtavolt, hogy valami nagy gazdaságot süssön rája. Próbálták nyílt ülésen, próbálták zárt ülésen, — mindhiába: az indítványról semmi gonoszság nem volt kishüthető s a végén maga a kisebbség is kénytelen volt elismerni, hogy idáig a dolog rendben van s bár az indítványnak tartalma feltétlenül sérelmes, de a mód, ahogy benyújtott és tárgyalás alá bocsátottak, szigoruan házszabályszerű. Ezzel aztán le is csillapodtak a viharosan zajló hullámok — egyelőre.

Azért mondjuk, hogy egyelőre, mert azért még léssen zajlás és viharzás. Tagadhatatlan ugyanis, hogy a benyújtott indítvány tartalma: merő erőszak. Igaz, hogy csak ideiglenes, sőt megsabott időhatárhoz kötött erőszak, de erőszak. Sőt klotür is, még pedig beretvácsességű és feltétlenül biztos fogantatú. Amde ez az erőszak és ez a klotür kifejezetten arra szolgál csupán, hogy oltalma alatt létrejőjön az az új házszabály, amely aztán a szólásszabadságot nem fogja érinteni és csupán a Ház érdeműnyes dologtevését fogja a technikázás és egvesek rakoncátlanko-

dása ellen biztosítani. Az erőszakot a kormány és a többség igénybeveszi, de csakis oly mértékben, amennyi az obstrukciós erőszak ellenében a házszabály módosításának biztosítására feltétlenül szükséges. Ha az egyik erőszakkal legyűrte a másik erőszakot, akkor helyreáll ismét a kellő egyensúlyba hozott jogok uralma.

S itt tolu fel a kérdés, elkerülhetetlenül szükséges-e, hogy e két erőszak mérkőzése csakugyan megtörténjen. A kormány, okosan s az ország szerencséjére, még nem lépett le a törvényesség útjáról. Az ellenmérget letette a Ház asztalára s mintegy rábizza a betegre, szépszerűen akarja-e az orvosságot lenyelni, avagy magasabbrendű tekintetből kényserítő eszközökkel kell-e erre szoritani. Lehetsélennek tartjuk-e, hogy a népképviselő minden tőredékében felébred még a hazaili lelkiismeret s inkább a kölcsönös kapacitálás útján fogják az ellentétek kiegyenlítését megpróbálni, semmint végzetes rázkódásoknak tegyék ki az országot s helyrehozhatatlan károkat okozzanak a nemzet legfőbb és legérzékenyebb javaiban? A kormány taktikája megadja az időt és a módot a lelkeknek magukba térésére s a higgadt hazafiai megfontolásnak a lobogó pártindulatok fölé kerekedésére. Ha az ellenzék azt mondja ma, hogy ez

TÁRCA

A lengyel paraszti.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Ira: K. de Przerwa-Tetmajer.

Amolyan bánymunkás volt a magyarok hegyekben. Erőct kapált a föld alatt. Franek Seligának hívták. Ezt az embert olyan külsővel áldotta meg az Isten, hogy mindenki megbámulta, aki csak látta. Ha végiment a falu utcáján, a fehérnő: asszonyok, leányok vegyest csak úgy bomlottak utána. Büszke is volt a szépségére és még azzal is dicsekedett, hogy nemesi család sarja s ezt el is hitték a wílowi Seliga és Zych familiákról — néha.

— Nemes embőr vagyok! — mondogatta sokszor.

— Hej! akkor még nem loptak a cigány-purdék, amikor te nemes lettél! — nevettek a többiek.

Élt Kuznicoban egy lovaszmeister. Walewki a neve. Volt annak egy gyönyörűségese leánya, Anicla, lakuk szépségéhez hasonló széles a földön nem terem. Franek Seligának nagyon megtetszett a leány.

— Ejlnye, mintha csak egymásnak tekintett volna beuntnket az Isten! Ugy beszéllelnék, mintha csak egy háltól kerültnk volna ki! — szokta mondani.

És bár eddig is szerette a cifra ruhát, ezantl egyebre alig gondolt. Panyóklra vetett zsinóros mentéje a legszebb volt a falu leányeijé között, dolmánya cifrán kivarrogatva, nadrágja kilencsorosan zsinórozva, párja kis kalap tollbokrétával az oldalán, a fején. Ha

így végignézett cifra öltözetén, büszke örömmel gondolt arra, hogy bizony a legrőszesebb gazda so jár különbül.

Walewka kisasszony minden vasárnap délután édes apjával a Nowi-Targi templomba járt. Seliga is odajárt olyan cífán. Akármilyen csunya is volt az időjárás, ő nem bánta azt, csak szép ceizmáira vigyázott nagyon és egy lépdelt kavicsról-kavicsra, mint egy kényes kisasszony.

Abbahagyta az ivást, füstölést, koresnázást és pénzt kuporgatott. Bármily nagy tolongás is volt ünneppapokon a templomban, Seliga oly ügyesen irányította lépéseit, hogy mindig sikerült Anicla kisasszony közelébe férkőznie.

De nem igen gyötörte a jámborság. Keveset imádkozott, hiszen nem is azért jött. Inkább huzogatta, nyujtogatta a nyakát, mutogatta magát mindenféle és hébe-hóba Walewka kisasszonyra kacintgatott. Anicla is fölvetette néha szeméit rája.

Franek erre már reményeket táplált szívében. Nagyon elbizakodott ember lévén, mindenféle kellemes dolgot magyarázott ki e tekintetből.

— Bizonyival ő is szeretne belém, nem is lehet másképp! — mondogatta.

— Kicsoda?

— Hát a Janicla!

— Milyen Janicla, a Mostowi?

— Dehogya a!

— Talán a Kuby . . . ?

— Az som!

— Vagy a Kuznicowski leány?

— Dehogya is a!

— Hát mány melyik is lehetne akkor?

Hisz a Macko leánya férjnél van, Gladki

Anicla színtén, a Wyszek-ó már vón, nem hozzád való, — hát ugyan műféle Aniclaára akadtál? Hova való az a leányzó?

— Kisasszony az, alázatossággal kérem!

— Kisasszony-e, hó?

— Bizony kisasszony!

— Hát hiszen te parasztnak születél, nem gondolsz azzal?

— Nem én. Nemes embőr vagyok!

— Nemes? Aki ezalmaknyhóban hál?

— Nem tesz az semmit!

— Hát már ne vársz oly soká, Franek.

Melyik mány az a Janicla?

— Walewska!

— Kuznicoból!

— Igen!

— Ejlnye, est jól adod! Talán megbolondult?

— Ezembe sínes!

— Aztán annak a szemre akadt volna meg rajtad?

— Az ám!

— De hát mit ér az? Fyloségül ugy sem veszed!

— Elveszem!

— Nem is adnék hozzád! Mő-ha leg-alább organista vagy más effélé lennél, hanem csak közönséges bánymász . . .

— Nem ugy van az, ilyen szép embert nem talál egyhamar!

— Na, erre nem szólak semmit. Amí igaz, az igaz! Nem ördög boronyozott, annyi bizonyos. De honnan tudod, hogy szerelmes a leány?

— Hát folyvást fölém sandított.

— Eredj már ne! Hisz a róka is rásandit a krumpliföldre, de azért meg nem enté megse!

a többségi indítvány veszedelmes példát alkot s a hatalom egész nyers súlyát beleviszi a parlamentarizmusba, amely a maga természetes hivatása szerint az ellentétes vélemények szabad mérkőzésén épül fel, akkor a közvélemény igaztat fog adni neki s legfeljebb még azzal fogja ezt az igazságot megtoldani, hogy erőszak ám a kisebbségi erőszak is és hogy a többségi elv tartós megbénítása magát a parlamentarizmus alapfogalmát forgatja fel. Amde mivel menthető az elenzék a maga eljárását, ha rázúdítaná a magyar parlamentarizmusra e végzetes példa veszedelmét? Hiszen módjában áll tárgyalanná tennie a tervbe vett erőszakot. Csak azzal az amugy is képtelen álláspontjával coilszakitania, hogy noha a mai házszabályt ő maga is sok tekintetben javításra szorítónak ismeri el, mégis nemcsak elutasítja, hanem meg is obstruálja minden házszabályrevíziót. Nem kívánja senki az ellenzéktől, hogy bízzék a kormány igéreteiben. Csak ragaszkodják bizalmatlanságához és nézzen jól a körme a kormányának, hogy csakugyan el ne vigyen egy fikarcnyit se ama nevezetes alkotmánybiztosításból, melynek szólás szabadság a neve. S ép ezért vegyen részt a házszabály módosításában; legyen gondja rá, hogy csakugyan ne hozassék bele semmiféle formájában a klotür, hogy a technikázás korlátozása is oly határok között maradjon, amelyek a parlament munkaképességét a nemzet ellentálló-erejének csökkentése nélkül biztosítják. Szóval: ne engedje a kisebbség a kormányt garázdálkodni, hanem erősödésével és ellentétével fékezze a többség hatalmi törekvéseit. E törekvésében vagy célt ér vagy nem ér célt. Ha elérí célját, rászolgált az ország elismerésére. Ha becsületos

szándékait a kormány és a többség meg-husítja, akkor hordozza körül a véres kardot az országban, akkor bontsa ki a nemzeti ellentét zászlaját, akkor szólítsa csatavonalba a nagy közvéleményt. S legyen nyugodt, hogy akkor diadalt is fog aratni.

Az ellenméreg már ott van a Ház asztalán, de erőszak még nem történt. Vajha ne is történne. Az ország leghöbbségsé, hogy ebből az élére állított helyzettől valamelyes módon békésen leheszen kibontakozni. Ha másképp fordulna, szigorú felelősségre fogja a nemzet vonni a beláthatatlan következményű bonyodalom okozóit. A nemzet munkaképes parlamentet és eredményes törvényhozási munkát akar. Visszaborzad minden erőszaktól, a felülről jövőtől is, de nem csekélyebb mértékben az obstrukciós erőszaktól is. Alkotmányát, amelyhez híven ragaszkodik, nem dobja oda prédául senkinek, se kormányának, se többségnek, se ellenzéknek; se nem hajlandó azt feláldozni még a házszabály-kezdéért sem, mert ha elpusztul az egyik házszabály, másikra mindig lehet esz-nálni, de ha saját kezünkkel döntjük romba a magyar parlamentáriumot, azt a jó isten maga sem tudja többé fel-építeni.

Hideg forradalom.

Budapest, november 15.

Reggelre leest az első hó és piszkosfehér négyzetekkel rajzolta tele az utca közvezetét. Kegyetlen hideg hajszozza nagyobb sietségre a járókelőket. S ebben az első téli hangulatban kocsin, villanyoson és gyalog izzó hevületű honatya k siettek a t. Háza.

Nem bombákat vittek, de méguk a bombák mentek a parlamentbe.

Micsoda forró levegő volt ott a folyosó má korán reggel! Kilenc óra még alig volt és

valamennyi ellenzéki párt visszavonult valamely terembe, hogy a taktikát megállapítsa. De nem jöhettek olyan korán, hogy megelőzték volna a miniszterelnököt, aki még korábban jött s már elárkkozott a miniszteri szobában Perczel Deszövel és Daniel Gáborral. A folyosókon ugyanakkor felbukkantak egyes képviselők, akiknek nem volt kikkel tanácskozni, hanem a saját szakállukra készülődtek. Az egyik oldalón Pekár Gyula, Wolfner Tivadar, Telegyi József, Lónyay Sándor és Dedovich György, csupa markos, hatalmas ember, bujt össze és antogott valamiről, nyilván nem a jogászabálról. A másik oldalón Lengyel Zoltán és Pop Zoltán ropogtattak régi naplókat, hogy kizsedjék belőlük a technikai obstrukciónak tavalaj már bevált fegyvereit, az elmés jegyzőkönyvi indítványokat, a viharcsináló közbeszólásokat, az ujra használható tréfákat.

A két portyázó tábor aztán evődött egy mással.

— Ti vagytok a soros darabontok? — kérdezték Lengyelék.

— Ti szállítjátok a hadsereg municióját! — tréfáltak vissza a darabontok.

Lassankint kezdtek a tanácskozók kiszélingőzni a külön szobákból. A folyosó megelevenült. Tíz órakor már annyian voltak együtt, hogy a nagy táborok kialakulhattak s megkezdheték a tapogatódzást. Az ellenzék azt szerette volna kipróbálni, hogy megkezdődik-e ma az erőszak, viszont a többséget az érdekelte, hogy milyen taktikára szánta el magát az ellenzék. De egyik tábor sem árulta el magát s féltizen-egykor még egyáltalán semmit sem lehetett tudni.

Perczel nagyon későn nyitotta meg az ülést. Az első meglepetés az volt, hogy a jegyzőkönyv körül minden technikázás elmaradt. Olyan egykedvűen örököti le a jegyzőkönyvet, mint bármely hétköznapon. Ha a padok nem olyan feltűnően zsúfoltak, senki emberfia sem gondolhatott volna valami rendkívüli esemény közelségére.

De ekkor a napirend előtt szót kért az öreg Thalv Kálmán.

Ehő, hosszú morajlás támadt. De Rakovszky hátrafordult és kiadta a jelszót:

— Csak csendben maradjatok! Mindig csendben.

S ez a taktikai jelszó később is, folytonosan hallható volt. Nyilvánvaló tehát, hogy a

... Szombaton, a fizetés napján Kuzmiche mégy Franek. A szemek csak v- járnak jobbra-balra és csak azon törí a fejét, hol is láthatná meg azt az Anitát. Mert bír' mélyen a szivébe lopódzott ám annak a kéve! Annyit mégis elért, hogy a közelébe férkőzhetett és egynéhány szót is válthatott vele. Bár az kisaszonyszámba ment, azért nem ütött el igen tőle, mert Anitla csak vásárrap viselt hosszú ruhát, hétköznapokon úgy jár, mint a falusi leányok. Bizony cipő se szorítá mindig lábas-kefét. Mészárszékbe jutkozott a ház körül akármikor. Hanem azért őt mégis kisaszonynak szólították, mert így kívánta ezt a lovászmeister.

Amig csak távolból vetettek pillantásokat egymásra, még ropdíjen volt a dolog, hanem egyszer Anitla az erdőbe szaladt kőhénybogyót szedni. Utána lopódzott Franek Seliga, hej! mert ő ahhoz nagyon jól értett! És kéz a kézben, ajk az ajkon, bizony alig egy percig tartott csak az egész, egyszerre kiragadta magát karjai közül a leány és elfutott.

Most lett csak igazában nehéz a szive szegény embernek! Láttá, hogy a leány szereti s nem is sokat ellenkezik, ha megkérné, csak az atyjával tudna rendeződni!

De bizony, alig egy pár nap múlva Anitla tudomásra hozta Franeknek, hogy ne reméljen, mert atyja hallani sem kíván róla és már régebbsen egy sandoci szabópesternek szánta. Még ha az egész világ a lábai elé borulna, se tudná megváltoztatni szándékát. Megesküdt, hogy ebből soha semmi sem lehet. Nagy haragjában azt is mondta a lovászmeister apa, hogy leányát elcsuklja a „Lamus"éba (ahol pénz és fontos okmányokat őrznek) és azt a leányt agyálólvi, mint egy kutyát, ha közelé- ni mészárszék.

Vajjon csakugyan elzárt-e a leányt, nem bizonyos. Elég ahhoz, hogy Seliga a leányt

ezidőtől kezdve nem látta és csak a cseléd által tudta meg, hogy Anitla nagyon szereti és búsul utána.

Hízelt a dolog a leánynek, de sokat is bönkődött a leány miatt.

Anitla még azt is üzenete, hogy itt már emberi ész nem segíthet, legfeljebb az Uristen tehet csodát.

— Igaz is! — ujjongott a leány — Mert ha az Uristen igazán mindenható, akkor ha nagyon megkérném, talán csak megsegítené bennünket.

Nem volt templom a közelben, Chacholov vagy Nowy-Targ pedig messze ut. Elment tehát az országuti kis kápolnába, letérdelt és így imádkozott:

— Édes jó Istenem, ha csak most az egyszerű megsegítenél nagy bajomban, annyi ezüstöt hoznék ide, minden pénzesemet, amennyi csak a két markomban élér. Hogy hannon veszem, a föld alól-e vagy a tenger fenekéről vgy a Liptóba! vagy a városi pénztárból lopom, azzal már te ne törődj. Elintézem azt már a magam fejével. Mert te mindent tehetesz, amit csak akarsz, hát arra kérlek, ne feledkezz meg rólam, én szívesen várok, akár egy héttig is, ha azallatt Walewski ur kőszívét megágyítod irányomban... Amen!

Ezzel tovább ment.

Franek dolgozik, vájja a földet, kapálja az ércet és vár, de hiába. A szolgátólól megtudja, hogy Aniebrás még mindig haragot tart az atyja, sőt a minap egy nádbottal a hátrára ütött Walewski.

A hétének éppen vége volt.

Franek ujra elmegy a kis utedéli kápolnába, levezi kalapját és letérdel:

— Édes jó Isten, már elmúlt a hét. Amit ígértem, azt megtartom. Ha talán mégis egyéb dolgokkal voltál elfoglalta, szívesen vá-

rok még egy hetet. Arra kérlek, ne tréfálj velem, mert én ilyen komoly dolgokban nem értek tréfát. Nem könyörögnék annyit és nem zaklatnálak, ha nem tudnám, hogy mindent megtehetsz, amit csak akarsz. Azért kérlek, segíts meg bennünket, mert az mind csak szerencse dolga... Amen!

Ismét vége a hétnek és mégsem hallott semmit szegény Franek, hogy Walewski ur változtatott volna a szándékán. Ujra imádkozik:

— Jó Isten, most üres kézzel jövőm ugyan, de ígéretem betartom. Csak legyen már vége a nagy munkának. Nem kell soká várnom. Ismerék egy nagyon gazdag zsidót a Liptóban, a Poprád mentén van kocsinája. Még egyszer kérlek, nagyon kérlek, segíts rajtam. Adék még egy heti időt, de kérlek, ne tréfálj, mert én a tréfát nem szeretem... Amen!

Ujra várt egy hetet, de még mindig semmi változás, semmi hatása a könyörgésnek. Megint elmegy hát a kápolnába, levezi kalapját, de le nem térdel és így szól:

— Uristen! Mit teszel velem! Látom, minden hiába, már nem kérlek többet. Veszé-ködni se fogok veled, mert te olyan magasan vagy és én nem vagyok eas, hogy elérjélek. Nem szédok azonban semmit oltáraidra, meg-boszantalak én is. Ha már annyira nem hall-gatod meg kérésemet és ilyen haragban kell lenniük e miatt, megmutatom, tehetek én is valamit!

Es összehordott egy halom követ. Egy-másra rakta és föllállt reája. Hatalmas do-rongjával aztán addig döngötte a kápolna tete-jét, míg az egész tetőt letépte. Így boszulta meg magát az Uristenen Franek Seliga.

kooperációra szövetkezett ellenék ma reggel a csendő és rend taktikájában állapodott meg. Csendő lesz és senki se ad okot haragra vagy éppen erőszakra. Az ellenék csakugyan megelégedő nyugalomra erőltetett magára, amiben azonban nem igen bízható a szabadelvűpárt, mert az elnöki dobogó feljáróját elégséges, de elég óatos közelségből állandóan megszállva tartotta a soros darabont-csapat, a jobboldal öt legzsúdosabb fiatalja.

Thaly Kálmán megindult hangon sirta el a párt tiltakozását és óvását.

— Ne sirjunk, hanem üssünk! — szólít valaki a hegyen.

De a rendezők lehurropták, Csendő legyen! — ez a taktika.

Ekkor felemelkedett Tisza István s azt kellett volna hinní, hogy taktika ide, taktika oda — de már az ő szava mégis csak kivívja az ellenzék erőszakolt flegmájából. De a miniszterelnököt se hocholták le, ellenkezőleg, halálos hidegséggel és flegmával próbálták hallgatni. Na már addig, ameddig. Mert amikor a miniszterelnök figyelmeztetni kezdte Thaly Kálmánt, hogy rosszul van informálva, hogy igenis készülődött a nyáron egy pártközi koalíció, mely obstrukciót akart, hogy Eötvös Károly Nagy-Kőrösön és Bánffy Dezso Szegeden készhegyk menő harcot hirdettek, hogy „az a két ur“ leszereléssel gyanusította és rágalmazta meg a békésebb függetlenségiakat és végül, hogy a Kossuth és Thaly háta mögött is nagyon sokan ülnek, akik más párt szerkezet találják: akkor dühbe jött minden ellenzéki párt és vadul, ingerülten kiabáltak összevissza:

- Össze akar bennünket veszejteni!
- Mi köze a mi dolgainkhoz!
- Nézzé meg a saját pártját!
- Kálmánista jezsuita!

Csak ez kellett Tiszának. Mihelyt forróbb lett a levegő, beledobta az ő szokásos erős kifejezéseit. „Ez a kisebbség fellázadása a parlamentarizmus ellen!“ „A közelet meg kell ekeztől a fegyverhajókatól tisztítani!“ „Onök sérthetik a házszabályt és a szólásszabadságot ma még, de a nemzet itéleti fog fölöttük!“

— Ahá! Megint itt van a mumus! — tjjongott a taktikai csendő kényszerűtől felszabadult ellenzék s most már padok verése, lábak dobogása és hangok hatalmas birkózása tette próbára az elnöki csengő tartósságát.

Tisza azonban most már gyorsan végzett. — Ha Thaly meg akarja ismételni múltitási szerepét, akkor ne hozzá, hanem az ellenzéki pártokhoz forduljon figyelmeztetésével.

Az egész hatalmas jobbpart percekig taposolta Tiszát.

De két nevet is említett a miniszterelnök: Ugron Gábor és Eötvös Károly nevét. Ezek most jogcímet kaptak, hogy személyes kérdésben felszólaljanak. S itt fordult izgalmasabbra a jelenet.

Ugron Gábor hangja, mint a harangzó, létszárnyalt a völgy felett.

— Ez az ellenzék készült obstrukcióra? Hiszen a nyáron ez a Ház egy dornyedt, elfáult, a hanyagságig tehetetlen törvényhozás képet mutatva, úgy is oszlott szét. Ebből az elnyedtségből pedig csak egy ember merített magának bátorságot és vakmerőséget: a miniszterelnök ur.

A tenyerek összecsapódtak, ujjongott az ellenzék. Ugron erősebbre hangolta szavát: — Jól tette Thaly Kálmán, hogy nem akart békéltetni. Mert én annak a békének nem hinnék. En Tisza Istvánok nem hiszek.

Erre a miniszterelnök egyet mosolygott, de egy árva szóval sem felelt. Következett azonban Eötvös Károly és Ugront is túlrealtáta.

Igy kezdte:

— Amit a miniszterelnök az én nagykörösi nyilatkozatomból citált, egyetlen szó sem igaz.

— Mert az ön szavait citáltam! — epéskedett valaki jobbról.

— En, folytatta Eötvös, soha nem obstrukáltam, azt mindig helytelenítettem, a miniszterelnök urnak tehát minden szava valótlan.

De már erre felugrott Tisza s ő is a vastagabb végén fogta a botot.

— Vakmerőségben a képviselő urral ki merne mérkőzni? En kalapot emelek bátorságra előtt. Saját szavaira, melyeket most ismételt meg újra, kimondja, hogy csupa valótlan! S

Eötvös, aki a legszedítőbb nonszalánsszal teszi magát túl a valóság legelőmebb látszatán is, én rólam meri állítani, hogy valótlan mondtam. No-hát, aki ilyet mer, az mindenféle skrupulusnak vagy alatta van, vagy fölülte.

A gorbombásé e nemes versenyében Eötvös nem engedhette át Tiszának az utolsó szót. Még a jobbtező tapsolt a miniszterelnöknek, mikor a vajda már lekapta selyemsípkáját és nála szokatlán dühvel vágta ki:

— Egy okkal több van a haragra. Ezt az országot nem fogja nyomorekkel tenni egy szerencsétlen fiatal embernek henegeése.

Az ellenzék most neki tapsolt.

— Eljen Eötvös!

De napirend előtt ezzel mégis csak befőjeződött a csopotatás s ugy látszott, hogy ezzel az igazai vihar a mai ülésből áthúzódott holnapra vagy talán még későbbre. Ez a fölvetést még megerősítette az a hirtelen kavarodás, mely a napirendre való áttérés percében keletkezett. A jegyző ugyanis első (rendes) szónoknak Eötvös Károlyt hívta fel s a vajda már belefogott beszédébe, mikor a kormányparti jegyzőnek eszébe jutott, hogy az indítvány mellett Daniel Gábor iratkozott fel s a szokásjog alapján neki kellett volna következnie. Egy másodperc a többség arra gondolt, hogy Danielnek kierősökölje az elsőbbséget, de aztán látható volt, hogy a miniszterelnök odasiet Daniel Gáborhoz, tárgyval vele és aztán kimegy a teremből.

Kiment tehát az egész többség is.

De már akkor a kisebbségben sejtes ébredt, hogy a nagy szenáció Daniel Gábor beszédéhez fog tapadni...

Hogy ilyen lázas órában még a vajda se kötheti le az érdeklődést, ki csodálkoznak rajta? Mondott a vajda kacagatót és gorbombasgot, de mindenkinek csak azon járt az esze, hogy mi lesz néhány perc múlva?

Ne, ez a pillanat is elkövetkezett.

De közben az ellenzéki vitarendező egy kis tréfát eszelt ki s mikor a vajda elvégezte felszólalását, a kitanított ellenzék jegyző vilámgyorsan megelőzte kormányparti kollégáját s mielőtt az kiejthette volna Daniel Gábor nevét, ő már felhívta szólsára Udeary Forencet.

S állott egymással szemben Udeary Ferenc és Daniel Gábor.

— Siess Feri! — biztatták barátai az egyiket!

— Siess Gábor! — biztatták odaát a másikat.

Végre aztán úgy dönt el a versengés: hogy Daniel Gábor egyszerűen nem beszélt. Felküldött az elnökhöz egy — határozati javaslatot.

Jól tessék megérteni: egy határozati javaslatot.

A miniszterelnök indítványához eddig be nyújtottak már vagy tucat határozati javaslatot. Minden párt nyújtott be legalább egy határozati javaslatot. Hát mért ne nyújthatna be egyet a szabadelvűpárti Daniel Gábor is? Persze, hogy ő is nyújthat be.

Az a határozati javaslat pedig, amelyet Daniel benyújtott, nem volt más, mint ama bizonyos félelmes, régen rejtgetett, mindig emlegetett ideiglenes házszabályreform.

Ime be volt nyujtva. És ime senki se szólhatott hozzá. És ime nem lehettét se hozzá, se ellene szólani. Hiszen éppen olyan határozati javaslat, mint akár a Günther Antalé. Csak éppen benne van egy egész arzenál, benne van az obstrukciós teljes letörésére elégséges ügyvesszár. Egy trójai faló: kívül határozati javaslat, belül az obstrukciós halálos ítélete, hőhervál és temetővel együtt.

Az ellenzék fél szerellett volna ordítani dühében és nem tudott ordítani. Dühös volt, hogy nincs oka a dühöködésre, de nem szólhatott semmit. Csak a fozak csikorgatása árulta el a teljes megrökönyödést.

— Rájött... rájött a zsvány. Minden azon fordult meg, rájön-e valamikor a kormány vagy bárki a szabadelvűpártból, hogy ugyanazok a házszabályok, melyek száz meg ezer képviselővel kínlódnak meg az országban, föltétlenül rendelkeznek olyan kibuválással, melyet a kormány és a többség aknázhasson ki a maga javára. Az ellenzék hát esztendő óta el a házszabályok házaguból — hát csak ezek a szabályoknak néhányan olyan házaga is, melyet a többség használhat ki? S most rájött a zsvány! Ha ne

künk száz házag kellett, neki elég lesz kettő is. Az egyiket ime már megtalálta. Bizonyára megtalálja a másikat is. És most már végünk van. lenyeli az egész obstrukciót, mint egy osztrigát...

A nagy megrökönyödés — mert az lett a sok hadi készülődésből — kikergette az ellenzékét a folyosóra. S mialatt benn Udeary Ferenc küzdött az általános figyelmen kívülre, künn tanárestalan vitarendező törtek (kivételes) a saját fejüket. Mit csináljon az ember, mikor nincs mit csinálnia? Végre is abban állapodtak meg, hogy zárt ülést kérnek.

— Miért?

— Hogy ne tudja meg a közönség, hogy elvesztettük a fejünket. Legalább senki sem hallja meg, hogy még tiltakozni sínes okunk.

Es kérték is később zárt ülést. Ezen elősörben megkérdézték az elnököt, hogy nem fogja-e magát valami csinyre odaadni? Az elnök azt felelte, hogy mindig a házszabályokhoz fogja magát tartani. Másodsor árlavasták a miniszterelnökre, hogy Daniel határozati javaslata házszabálymódosítást jelent, ennek pedig szabályszerű előföltétele, hogy az ülészak berekesztése előtt s minden évéb kormányjavaslat elintézése után tárgyalható csak. A miniszterelnök erre kijelentette, hogy igazuk van és a nyúlt ülésben az összes kormányjelöltesbeteiket vissza fogja vonni. Végül előkelő politikusok, mint Ugron és Apponyi, kijelentették, hogy ami eddig történt, az még elforgadják törvényesen, de ha ezentul valami törvénytelenség fordulna elő, akkor ők az igy módosított házszabályt magukra nézve kötelezőnek nem ismernek el. Erre már senki se felelt. Erre majd a jövő fog felelni.

Délután három órákor végződött a zárt ülés.

Akkor kigyultak a villamos csillárak e nyílt ülésben megtörtént a rendezgetés. Barba Odón a ferde helyzethez képest rendkívül ügyesen vágta ki a csavától az ellenzékét, de viszont Tisza István, most már felülkerekedve, valóságosan fanatizálta a szabadelvűpártot. Félnegykor pedig az ügy el volt intézve. Holnap tárgyalni fogják az ülészak egyetlen témáját: a miniszterelnök indítványát, melyet most a Daniel Gábor határozati javaslata tett pikánsabbá.

Négy óra felé megkezdődött az oszlás. Hosszu orral indult hazafelé az ellenzék, ujjongva a szabadelvűpárt. Ime megváltozott a világ. Benn is, künn is. Benn a szabadelvűpárt megtalálta a lélkét, künn pedig reggel óta egészen tétre fordult a világ. Minden, minden fehér. A járdán, a friss, puha havon, az embe-

mentes mondogatták: — De legbolondabb a Polónyi esete. El se jött a mai ülésre, aludt egész nap, hogy északára frissen jöjhesen a t. Hába. És most? Most nincs, nem lesz éjjeli ülés. Polónyi alhatik tovább...

A képviselőház ülése november 15-én.

— Kezdés délután tíz órákor. —

Perczel Dezso elnök: Az ülést megnyitja, btelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

(Thaly rakimáld)

Thaly Kálmán: Azon a nézetem van, hogy Tisza ragaszkodása a házszabálymódosításhoz, mint Apponyi Albert nevezte, rögeazma. De akármí az, szerencsétlen eszme, mert a parlamentnek békéjét most cektőber elsejtől fogva ez dulta fel és ugy látszik, hogy ha ragaszkodik a miniszterelnök hozzá, fel fogja dühí hosszu, hosszu időköz. Tehát megint ott állunk, ahol a március 10-iki ülésben állottunk. Amit a miniszterelnök akkor visszavont, a kormánypart tegnap határozatából kifolyólag ma megújítva, ugyanis más bevezetéssel, de lényegileg ugyanazt az indítványt szándékozik a miniszterelnök előterjesztetni. Az okát nem látja, nem látja és tart attól, hogy ugyanugy, sőt a mostani tapasztalatok után még sokkal jobban fel fogja dühí ez a parlament nyugalomát, amit féldulta ugyancs a szerencsétlen indítvány azt márciusban. (Elnök horges és a szélsőbaloldalon.) Mert az ellenzék, amely teljesítette kötelezettségeit, gyengéd szóval fejezte ki a politika kölcsönös lojalitás megkövetését látja ebben. (Elnök helyes és a bal- és szélsőbaloldalon.) Gróf Tisza István miniszterelnök: T. képviselő! A most elhangzott nyilatkozat után kötelezőemnek tartom röviden felszólalni és bizonyos fogalomnyarokat tartába hozni, amelyeket t.

barátom felfogásában és előadásában sajnálatot tapasztaltam. Nézzük csak meg t. Ház, mi történt március 10-én! Akkor obstrukció folyt egy törvényjavaslat ellen. Thaly Kálmán t. barátom azt a felosztást intézte a Ház minden oldalához, hogy egy-egy ellenének azon része, amely az obstrukcióban részt vett, szüntesse be, másfelől pedig a többség a már benyújtott határozati javaslatot, illetőleg indítványt vonja vissza. Én erre nagyon kerekre és precízre kijelentettem, hogy ha biztosított nyerek aziránt, hogy az 1903-ik évi ujjonutalék megújulására vonatkozó törvényjavaslat haladéktalanul elfogadtatik, visszavonam indítványomat. Semmi egyéb kötelességem sem egyik, sem másik oldalról nem állott fenn. (Ugy van! Ugy van! a jobbfélől.) Én nem kértem a t. ellenzéktől azt, hogy más javaslatokra névbe az obstrukciótól való tartózkodást igérje meg, teljesen szabadkezet adtam a t. ellenzéknek arra, hogy az obstrukció fegyveréhez más javaslatoknál akkor nyuljon, amikor jónak látja. Nagyon természetesen fenntartottam magamnak is a jogot arra, hogy ha kátrók egy obstrukció, (Feltámasztások balfelel: Nem tört ki! Hol?) ugyanazt a harci fegyvert fogom kézbe venni, amelyet az obstrukció kérésére a jobbkálmánosabbak tekintek. Nem a házszabályok módosításáról volt szó, hanem arról a harci fegyverről, amely a házszabályoknak ad hoc ideiglenesen, a normálisnál nagyobb mérvű szigorítását tartalmazza s egy elfajult parlamenti helyzet számlása oszlásából származik. (Folytonos zaj a jobb- és baloldalon.)

Elnök (csenget): Csenget kérek.

Gróf Tisza István: Mi történt azután? Az én t. barátom nem tud semmit a jövőbeli obstrukcióról. Én felkértem őt, hogy legyen szives kérdésközlődni aziránt, hogy ebben a tekintetben minő előkészítő mozgalmak folytak július s augusztus hónapban itt a képviselőházaiban. (Feltámasztások bal- és szélsőbaloldalon: Hol?) Olyan régi jó latin mondat, hogy „Si fecisti, nega“, de ennek nem látunk föl. Felkértem t. barátomat, hogy méltassza több figyelemre azokat a nyilatkozatokat, amelyeket pl. Nagy-Körösi Eötvös Károly, Szegeden báró Bánffy tett. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon. Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Feltámasztások a szélsőbaloldalon: Nem obstrukció volt!) Ezeknek az uraknak a nomenclaturáját, a terminológiáját ismerem kell. Hiszen ezek az urak a gyarusítottok, a rágalomhallás ösönth adóidottok a Kossuth Ferenc t. barátom vezérelte alatt álló pártra, és ezek miníg azt beszélték, hogy aki nem obstrukciót, az leszerel, hogy kemény, hazafias küzdelem csak az obstrukció. (Ugy van! a jobboldalon, hosszantartó nagy zaj, mozgás és derűtlenség a bal- és szélsőbaloldalon.) Hát mit tesz az, hogyha Eötvös Károly és Bánffy Dező báró büszkén hirdetik, hogy hiába akar ezután itt bárki leszerelni, nekik van olyan csapatjuk, amely igazi kemény küzdelem fog vinni? (Elnök helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj és feltámasztások a bal- és szélsőbaloldalon: Négy ember!)

Ugron Gábor: Összesen négyen vannak! (Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán. Elnök ismételt csenget.)

Gróf Tisza István: Itt azt hallom, hogy a Bánffy-párt nagy emberből áll. Ezek az urak a számot is megmondták és azt mondták, hogy 40—50 igaz hazafi van, aki... (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Kossuth tagadlag int.) Kérem t. barátomat, Kossuth Ferencet, hogy ne legyen ilyen illuziókban, mert én félek. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Hogy t. barátom pártjában is talán többnek vannak olyanok, akik egy más pártban a szolerét talják. (Hosszantartó nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Ezek kétszázalék tények és mindenki által, aki a homokba nem dugja a fejét, látható jelenségek. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon. Zaj a szélsőbaloldalon.) De ha még föl nem merült volna is, abban a rési meggyőződésben, amelyből soha titkot nem csinálnak, amelyet erről a helyről ismételt kifejeztem, hogy t. i. nekünk nemcsak mint egy esetleg ad hoc harci eszközre van szükségünk egy radikális házszabályreformra, a rendes viszonyok között is egy, a szőlészabadságot meg nem járadó, hanem a Ház rendjét biztosító házszabály-reform okvetlenül szükséges. (Elnök helyeslés.) És ha semmi közbe nem jött volna a nyáron, akkor is kötelességemnek éreztam volna az első alkalmas pillanatot felhasználni arra, hogy egy ilyen nyugodt, mérsékelt házszabályreform kérdését felvetsem. (Helyeslés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.) Ezt előzta az igrái levél, ezt előzta az az indítvány, mert az egyenesen egy mérsékelt reform, ahol szőlészabadságot nem megérdemlő, hanem az urakkal szemben biztosító házszabály megalkotását akarja biztosítani. (Elnök helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj és ellentmondások a bal- és szélsőbaloldalon.) A helyzet bizonyára nem az én iniciatívámra, bizonyára nem a többség óhajátásából és hibájából, de ismét elmereszkedik és elfajult a helyzet. Miért? Azért, mert nemcsak ennek a bizottság küldési javaslatnak, de magának a házszabály-revizio gondolatlának is az ellenzék az obstrukció fegyverét szegzi ellen.

Rákosi Viktor: Ez már igaz! Nem is a rajdjak!
Gróf Tisza István: Ez azután a parlament

tarizmusnak olyan fejtetőre állítás. (Elnök helyeslés a jobboldalon. Ellentmondások a bal- és szélsőbaloldalon.) az ellenzék részéről egy olyan lazadás a parlamentarizmus ellen... (Elnézés és taps a jobboldalon. Nagy zaj és ellentmondások a bal- és szélsőbaloldalon.)

Barabás Béla: Hogy beszélhet egy miniszterelnök ilyet? Az Isten szerelméért!

Gróf Tisza István:... olyan merénylet a nemzet jókai ellen, amelyely szemből nem marad más hátra, mint visszanyuhni ahhoz a harci fegyverhez, amelyet márciusban letettünk kezünkbe. (Helyeslés a jobboldalon.) Ha Thaly Kálmán ismételné akarja márciusi szerepét, ha t. barátom meg akarja kímélni az országot egy ilyen harci fegyver igénybevételétől, tegye, amit márciusban tett: (Helyeslés a jobboldalon. Derültség a bal- és szélsőbaloldalon.) Intézzon felszólítást az ellenzékhez, hogy vállalon kötelességet aziránt, hogy egy olyan házszabály-reformot, mely az általam már több ízben felszerelt korlátok között mozog, obstrukcióval megakadályozni nem fogja. (Derültség a baloldalon. Helyeslés a jobboldalon.) Ha ezt megteszi az ellenzék, akkor feleslegessé válik az az indítvány, melyet a szabadelvűrt elhatározott, és azt a szabadelvűrt bizonyára reconsideratio alá fogja venni, de csak akkor, ha — mert ahhoz a jopukhoz ragaszkodunk és azt a kötelességünket teljesíteni fogjuk — (Elnök helyeslés a jobboldalon. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Mi is) a magyar parlamentarizmust az ilyen jelenségek, amelyeknek most is tanúi vagyunk, megszabadítjuk. (Elnök helyeslés a jobboldalon. Felkiáltások: Az ilyen miniszterektől.) Ha t. képviselőtársam azt mondja, hogy én rögzében szenvedek. (Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon. Zaj. Elnök csenget) hát igen, nekem rögzemen, hogy Magyarország csak úgy állhat fenn, mint szabad állam (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Elnök helyeslés a jobboldalon)... ha fenntartja a maguk olvi tisztaságában... (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon)... ha bír elég férfias és elég hazafüri elhatározással, hogy megtisztítsa a maga közéletét azoktól a fattyuhajlésktól. (Elnök helyeslés és taps a jobboldalon.) amelyek a magyar alkotmánynak, a magyar szabadságnak... (Folytonos zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Az igazság szavát semmi zajongással el nem nyomhatják. (Zaj. Elnök csenget.) Itt sérthetik a házszabályt, sérthetik a szőlészabadságot, ma addig, amíg nem út a leszámosítás örög. (Elnök helyeslés a jobboldalon.) de a nemzet meg fog hallani benneket, a nemzet tudni fog választani azok közt. (Hosszantartó élnök helyeslés és élénzés a jobboldalon.) Az igenis rögzemen, ennek a rögzemennek élnök is kellene minden magyar ember lelkében. (Ugy van! a jobboldalon.) és ha nem is el minden magyar emberben, amit eléggé sajnálak, de elég magyar ember lelkében el és eléggé el a magyar nemzet közvéleményében ahhoz, hogy ez az igazi, ez a szent, ez a nagy ügy diadalra jusson. (Hosszantartó meg-megújuló élnök élénzés és taps a jobboldalon.)

(Személyes kérdések)

Elnök: Személyes kérdésben szót kért Ugron Gábor képviselő ur!

Ugron Gábor: Március 10-én Thaly szavaira letették az ellenzék a fegyvert s azután is ígyvettem barátain körében folyton odahatni, hogy okot ne adjanak arra, hogy a kormány az akkori erőszakos javaslatát megismételhesse. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Azt mondta a miniszterelnök ur az imént, hogy a nyáron nem tudom micsoda izgató cselekedetek történtek...

Lónyay Sándor: Itt róla a „Magyarországi“ eleget. (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor:... és hogy a házszabályok módosítása arra teljes indokot talált. Az elenyevésnek, a tételességnek, a tehetetlenségnek, sőt még a hanyagságnak és kimerültségnek is minden bűnei között oszlott szét ez a Ház és a Ház ezen elenyevéséből csak egy ember merített magának bátorságot; csak egy ember kerített magának vakmerőséget és ez a miniszterelnök ur volt. (Hosszantartó élnök helyeslés és taps a bal- és szélsőbaloldalon. Zajos ellentmondások jobbfelől.) De mi vissza fogjuk tartani a támadások, amelyek most tervezetnek, míg az ország felkészül minden politikai zarnoksággal szemben. (Elnök helyeslés, élénzés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: Mintfogó úgy van értesítve, hogy réz kerül a felszólásra a sor, az érdemleges tárgyalásnál, ennek következésében személyes kérdésben most igen rövid lesz és tartózkodni igen soktól, amikre a miniszterelnök előző szavait illetőleg felbéli lehetne. Most csak azt jegyzi meg a nagykorúsi dologra néve, hogy a miniszterelnök tökéletesen téved. **Abból, amit mondott, egyetlen szó sem igaz.** (Derültség a bal- és szélsőbaloldalon. Mozgás jobbfelől.) Van a miniszterelnöknek egy elvetemedett lapja. De hogy a miniszterelnök ennek a lapnak információi után: beszél itt a Házban, azt sohasem hitte volna, mert még nem talált olyan embert, aki annak a lapnak a szavát el is hitte volna. (Derültség balfelől. Mozgás jobbfelől. Elnök csenget.) Igenis történt az, hogy Nagy-Körösin választóval beszélt. Válaszban elött kijelentette, hogy az emelked haru nem

fog elmúlni, kijelentette, hogy a magyar nyelv iratnaért Magyarországon küzdeni fog, míg lesz a Házban becsület és legalább 50 tag, aki a magyar nyelvért való harcot fél nem adja. Csak ezt mondotta. Ha azt hiszi a miniszterelnök, hogy az ő azon férfiak közé tartozik, akik az ő nézete szerinti obstrukciós csinátlák, akkor is alapszem téved. Mert életben soha egyetlen obstrukciónban részt nem vett, egy obstrukción nem esztlét, nem helyeselt hanem ha már felszólalt, szót hazafüri kötelességéből és képviselői joga alapján. Egyszerre ismételné, hogy a miniszterelnök minden szava valótlán, amit erre nézve mondott. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon. Mozgás jobbfelől.)

Gróf Tisza István: Nagyon régóta tudom, hogy a képviselő ur a bátorság egy bizonyos nemének igen nagy mértékével rendelkezik. (Zaj.) de hogy odig viszi, amedig ma vitte, azt előtt igazán megilletődéssel kell zaslómot meghajtanom. A képviselő ur elmondta, hogy S. N. Körösi kijelentette, hogy ő vesztetett magával küzdeni fog a magyar nyelvért. Ő és a hozzá közelállóknak mindig lezseredések neveztek minden elenzési akción, amely nem obstrukció és mindig gyanúsították, bűntöltők, rágalomzatk azok az ellenzéli férfiak, akik nem obstrukciáltak. (Ugy van! a jobboldalon.) Most pedig ideális és azt mondja, hogy nem obstrukciót, nem obstrukciót soha, talán még azt is, hogy nem fog obstrukciót soha.

Eötvös Károly: Azt nem mondom.

Gróf Tisza István: Ny rettentos nonchalanccsal vultenni magát az embernek az igazmondásnak még látszatán is. (Mozgás a bal- és szélsőbaloldalon. Ugy van! a jobboldalon.) hogy azután elég vakmerőséggel bírjon arra, hogy nekem mondja, hogy én nem mondtam igazat, az már igazán mindentelén sürupulának vagy alatta vagy fölötte áll. (Elnök derűtlenség a jobboldalon. Zaj a szélsőbaloldalon. Elnök csenget.)

Eötvös Károly: Neveléses egy ilyen fiatal embernek a hazugság. (Taps a baloldalon.)

(A házszabály-revizio)

Következik a nyirend.

Eötvös Károly: Csodálja, hogy ezt a többséget, amely valamikor nagy dolgokra is képes volt hogyan lehetett ennyire vaklá, sikkető és boldondá tenni. (Zajos helyeslés balról.) Az a jelenség, hogy kétszázötven-hatvan ember között nem akad ember, akinek szava, aggodalmas, hazafias kötelei nagy volt Tisza terve ellen. Akkor foka a zűlyedésnek, aminőt életben még soha sem látott. (Zajos helyeslés balról.) Tisza olyan indítványokat állott elő, amely megbotáltja a Házat és megromja becsületbület. (Tetzés és zaj a szélsőbaloldalon.) Mégse szólhat föl eltene emki!

Hock János: A korbácsot csokolkaj!

Zhoray Miklós: Szentiányi fölzóla!! Még diésérte.

Eötvös Károly: Hogy Szentiányi még diésérte szót is tudott akkor, amikor ilyen merényletről szó volt, megtevélyedésnek tartja. Gróf Tisza István nem lát egyebet maga előtt, csak a revizio. Olyan, mint a részeg káppan, ez is csak a körözje vont körvonalat látja. (Zajos derűtlenség és taps.) Ezután az obstrukció történetét ismertetve. Azt tartja, hogy az 1899-ik véderóvíta nem obstrukció volt, hanem komoly, magas színvonalon álló vita. A mostani miniszterelnök azonban ezt sem akarja, hangon eszupát azt, hogy az ellenzék hallgatson, fogja be a száját. Ő (Eötvös) is volt tagja a többi ségnek, de akkor mindent komolyan, hazafiasan megvitattak, holott akkor Deák Ferenc volt a többség vezére, nem pedig Tisza István. (Tetzés a szélsőbaloldalon.) A házszabályok bukányes szigorítása dolgában hazafüri fontos Tisza Angliába vagy itöz ostoba, buta tankönyvektől elvezet. Eddig még minden kormány meg lehetett és megülhetett a mostani házszabályokkal, csak Tisza István nem, holott gróf Tisza István eddig semmit sem hozott a nemzetnek, aminek bécsi szaga ne lett volna. (Helyeslés a szélsőbalon.) A tuloldalon nincs egy, nincs sziv, nincs lélek, hogy a miniszterelnököt tervezés-kereztyelvvelében szabadjára hagnja. Hogy történetik az, hogy megengedik, hogy egy bukából kilépött ember itt az ország minden becses istándnyű feloldhassa. (Taps, élénzés a szélsőbalon.) Ezután se módjában, so tehetőségben, se politikai szereplésében biztosított az ország jogainak megvédése számára nem lát és a saját pártja sem lehet bír zalornal iránta. Mire való az a rendszer, amelyet most Tisza akar. Ennek más célja nem lehet, mint a nemzet jogainak eltpírása, azt a rendszert senki sem akarja, csak Tisza, sőt talán nem is ő, hanem Bécs. (Tetzés a szélsőbalon.) Nem tudja, hogy mit akar a miniszterelnök! A parlament nivóján emelni? Hát mit gondol, minő jelenetek lesznek itt a Házban, ha az ő indítványát elfogadják? Hogy az elnök azt tetsse, amit ő akar! Hiszen, ha egy megválasztott képviselőt az elnök szőhoz nem enged, olyan kifundásokot fog hallani, amiről még Tisza sem álmodott. Hogy itöz pandurok, eszdőrök, honvédek csinátlának rundot?

Báró Kaas Ivor: Fegyver ellen tesszva.

Eötvös Károly: Ezt eltérni semmiféle Amérikából visszajött magyar nem vállalkozik. Bozsátpatot kér, nem Apopyria elszólt (Zajos derűtség, taps balkör.) Hátha itt korosmai dülködés lesz, az majd emeli a parlament tekintélyét? Eddig seki sem tudta tulajdonképpen, hogy mit akar Tisza, minő reviziót akar. Akárhogy itatták a banketeken, mégsem mondta meg. (Zajos derűtség.) A Hababurgok az osztrák birtokmal egységet akarják. Ha Tiszának nem az a végső célja, hogy ezt elősegítse, akkor örült. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps a bal- és szélsőoldalon.)

Elnök: Az ület felfüggeszti.

(A nagy meglepetés)

Szünet után:

Elnök: Jelenti, hogy **Dániel Gábor** határozati javaslatot nyújtott be, amely így hangzik:

Határozati javaslat. Tekintve, hogy a jelenleg érvényben álló házszabályoknak egötő szükségét képezi reformja a képviselőház egy része által kitalálta helyezett rendszeres obstrukcióival szemben a jelen házszabályok hatályban maradásával mellet meg nem valósítható, minél fogva a 21-es bizottság megválasztása előtt ideiglenesen hatályos oly módosításokat kell a házszabályokhoz eszközölnünk, melyek az egész munkáját sikerét biztosítsák, határozza el a Ház, hogy a tárgyalás alatt levő indítvány feletti érdemleges határozathozattal a jövő ülésekre halasztja és az elkészítendő új házszabály eltelteig, de legfeljebb egy évig terjedhető hatályval, és annak világos kikötése mellett, hogy az alábbi rendelkezések hatálya alatt csak az 1905. évi államháztartásra vonatkozó és azzal kapcsolatos javaslatok, beleértve a Horvát-Szlavonországok köztendő pénzügyi egyezményt is, és az 1905. évi és a f. évről nem magasabb üzemeltetési megállapítására és megújítására vonatkozó javaslatok, valamint a házszabályok olyan módosítása tárgyalható, mely a klórtur az appropricionális és indennitási törvényjavaslatok kivételével más törvényjavaslatok érdemleges tárgyalásánál nem hozza be, — a létező házszabályokat akként egészíti ki, illetőleg módosítja, hogy az elnök előterjesztése tárgyában a benyújtott törvényjavaslatok előzetes tárgyalását illetőleg a Ház legfeljebb két szónok meghallgatása után egyszerű szavazással dönt. (Derűtség és szélső balon. Felkiáltások a bal- és szélsőoldalon: Lassabban! nem lehet megérteni! Folytonos zaj a bal- és szélsőoldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől. Az elnök eszenget.) ... és az alkalmossal a törvényjavaslat előzetes tárgyalásával megbízott bizottságnak jelentésének adására záros határidő tűz ki. (Zaj a bal és szélsőoldalon.) és egyes javaslatok tárgyalásának megkezdésekor, vagy azok tárgyalása közben 50 képviselőnek az elnökhez irásban bennit indítványára vita nélkül, egyszerű szavazással meghatározhatja az azok tárgyalására szánt időt. (Zaj a bal- és szélsőoldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) melynek letelte után további tanácskozással, vagy bármint kérdés közbeszédének helye nincs, az összes határozati vita nélkül, egyszerű szavazással s a 328 §. 4. valamint 230 §. 2. bekezdésének hatályon kívüli helyezése mellett hozhat meg. (Zaj a bal- és szélsőoldalon.) az ület el nem oszlatható, míg a javaslat részleteiben is le nem tárgyalott a 208 §. utolsó bekezdése hatályát veszti, minden ület a napirendre tűzött javaslat tárgyalásával veszi kezdetét, e tárgyalás semmiféle címen a napirend tárgyalására szánt idő letelte előtt meg nem szakítható s a 196, 197, 204 és 206. szakaszokban körülírt teendők ezen idő letelte után az ület végén intézendőek el. A 207 és 228. §-oknak a tárgyatól való eltérés kérdéseire, valamint zárt ület megtartására vonatkozó határozmányai hatályon kívül helyeztetnek. (Zajos derűtség a bal- és szélsőoldalon.) az elnök a 215. és 226. paragrafusok alapján való felszólalást — ha ilyen felszólalások az idő kiharása oldjából történnek — egyáltalában megtilthatja, végre, amennyiben a 255-§-ban említett rendzavarás, valamint az elnök elleni engedetlenség egyéb eseteiben azonnali intézkedés szükségese forgóra fenn, az elnök azt, vagy azokat, aki vagy akik a rendzavarást vagy engedetlenséget folytatják, a képviselőházból kiiltlja. (Moogás és derűtség balkör és szélsőbalon. Helyeslés jobbfelől.) ezen határozatát, valamint a Háznak a mentelmi bizottság javaslatát alapján hozott kizárási határozatát fogantatosítani tartozik. (Élénk helyeslés a jobb oldalon. Zaj a bal- és szélsőoldalon.) egyuttal az ügyet a mentelmi bizottsághoz teszi át, melynek a 255. paragrafusban körülírt rendzavarásoknak a rendzavarókra és engedetlensékre való alkalmazását előző indítványa a Ház legközelebbi ülésén a bizottság többségi s esetleg kisebbségi előadványának meghallgatása után (Felkiáltások balkör: Eszetleg! vita nélkül egyszerű szavazással döntendő el. végül a hitiltus hatálya alatt álló képviselő a hitiltus tartalmára és lételetét díját elvonta. (Derűtség a szélsőbalon. Élénk helyeslés a jobboldalon.) Az országgyűlés épületében nem léphet s o tilalom áthágása miatt, mint újabb engedetlenség a 255. paragrafusban körülírt eljárás alá esik. Beszédük: **Dániel Gábor.** Pod-

maniczky Frigyes, Apóthy Péter, Vojnisch István báró. (Élénk helyeslés és éljenzés jobbfelől. Nagy zaj a bal- és szélsőoldalon.)

Uváry Ferenc: A miniszterelnök úgrai levele általános felháborodást keltett az országban. A miniszterelnök nem békésen, hanem erőszakkal akarja a házszabályokat módosítani. A miniszterelnök indítványát nem fogadja el, hanem határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint a Ház a miniszterelnök indítványát, amely a szólásszabadságot sérti, elutasítja.

(Zárt ülés)

Elnök: Jelenti a Háznak, hogy 20-nál több képviselő zárt ületet kért, amit el is rendel, de előbb az ületet 5 percre felfüggeszti.

Elnök: Megnyitja a zárt ületet.

Rakovszky István: Valságos helyzetben tartotta szükségesnek a zárt ületet, hogy a Daniel Gábor által beadott határozati javaslat fölött elmélkedjen. Tisztaítni kívánja a helyzetet. Ha a Daniel javaslatát nem intendálja azt, hogy másként bánjon el vele a Ház, mint más határozati javaslattal, ha házszabályszerűen akarnak a többség és elnökök eljárni: nincs akadálya, hogy a miniszterelnök indítványával parallel tárgyalassék. Ha erre megnyugtató választ nem kapna, a felelősséget a többségre, a miniszterelnökre és az elnökökre tolja. Azt nem fogja engedni az elnökök, hogy a házszabályok kijátszásával az ellenzék lefozessék.

Elnök: Daniel Gábor határozati javaslatát nem részeseültél más részében, mint más határozati javaslat. Maga rászól kijelenté, hogy házszabályszerűen fog eljárni.

Holló Lajos: Nem tartja megengedhetőnek, hogy Daniel határozati javaslatát a miniszterelnök javaslatával parallel tárgyalassék. Egy többségnek az elnökökhöz bennit beadott ilyen indítványa többlet jelent, mint a formák betartását. Házszabály-módosítást akar házszabályellenesen, mert előbb minden a Ház előtt fekvő javaslatoknak le kell tárgyalni. Lehet, hogy nem tudjuk megakadályozni a túlzókkal szemben, de tiltakozni kell, hogy a 319. paragrafus szerint előtett határozzanak.

Gróf Tisza István: Már Daniel után akart szólni. Bejelenti hogy Daniel indítványát elfogadja, a kormány nevében bejelenti, hogy összes előterjesztéseit és javaslatait visszavonja.

Visontai Soma: A házszabálymódosítások csak az ülések végével eszközölhető. Erre idézi az 1848. évi IV. t.cikket. — Holló felfogásának ül igazat.

Báró Kaas Ivor: A kérdés az, hogy Daniel határozati javaslatát legitím módon fog-e törvényerőre emelkedni, vagy nem? Ha ez nem a jelenlegi házszabályok alapján fog elfogadtni, illegitim határozat lesz. Apponyi tanu rá, hogy az ez által hozandó rendelkezések illegitímek lesznek, mint II. József császár rendeletei.

Ugron Gábor: A miniszterelnök hagyja folyja a vitát és Daniel Gábor határozati javaslatát fogja elfogadni. Csak akkor lehet figyelembe venni Daniel határozati javaslatát, ha a miniszterelnök indítványán a Ház végig ment. A házszabály 319. szakasza szerint a javaslatok visszavonásának előbb kell történnie s csak azután lehet házszabály-revizióra néző határozati javaslatot beadni. Daniel határozati javaslatát tehát filiis ante patrem. A házszabályoknak nem szabad egyes törvényjavaslatok érdekében rovideitálniuk, de nyugodt kedélyekkel minden tendencia nélkül változathatók meg. Ez az előzők és alkalom sem áll fenn. Egy a többség erejével kényszerített házszabály nem fogja a parlament tekintélyét fokozni. Vita tárgyat sem képezheti az, hogy Daniel indítványa benyújtásának módja és ideje el volt hibáza. Egyébiránt, ha a határozati javaslatok sorrendjében rákerülünk, akkor lehet arról is beszélni, előbb nem. Ha egyenes uton hoznak szigort, alá kell vetnünk magunkat, de törvénytelen uton hozott rendelkezéssel szemben a férfának is szava lesz a képviselőházaiban.

Holló Lajos: A miniszterelnök kijelentése elárulja, hogy a Daniel javaslatát más természetű, mint a miniszterelnöké volt, mert direkt magát a házszabály-reviziót akarja itt tárgyalni. Ilyen nagyfontosságú kérdés eldöntését nem lehet becsapni. Egy ilyen indítvány, mint a Danielé, önálló, senkit sem szabad elűzni attól, hogy ehhez hozzá-

szólhasson. Kicsinált támadás ez annak minden létszátával, mely ellen órást emel.

Lengyel Zoltán: (A miniszterelnök kimegy.) Ajánlom magamat (Derűtség.) Ugyen javaslat, mint Danielé, be sem nyújtható. Az elnöknek vissza kellett volna utasítani.

Molnár János: Azt fejtegeti, hogy a többség elfogadna ezt a javaslatot, egy tölvonással halomra dőlnek a régi házszabályok és újak életbe lépnek.

Gróf Apponyi Albert: Amik el mondottának, azoknak a nyílt ülésen is el kell mondátniuk, de azért nem tartja jogosulatlannak a zárt ületet, hogy a kérdés a hozzátapadó főlélekes részletektől megfosztassék. *Formailag az elnöknek igaz van, mert neki csakugyan nincs jogja valamely határozati javaslatot visszautasítani.* Kinnél fogva a vita a miniszterelnök indítványa fölött megy tovább. Más kérdés, eldönthető-e a Daniel-féle javaslat sőt annak a vitának során? Véleményem szerint nem. Már nem is fair dolog, hogy olyan vita során, mely semmi érdemlegest nem tartalmaz, egy egész idődet beszéltek és ezáltal a Ház számos tagja, akik már beszéltek, elüttek a hozzászólás jogától. Ez a parlamenti tanácskozás céljával ellentéző, méltatlan és igazságtalan eljárás. A 18-iki törvények intencióival is ellentéző, mert ezek szerint a házszabályokat akkor lehet módosítani, ha a törvényhozás minden egyéb dolgot elvégzett és a házszabály mint res. integra kerülhet elő. Az egyetlen helyes ut: a 198. paragrafusban megjelölt ut, az önálló indítvány. Ne legyen e tárgyban formahiba, mert szóló is, aki a szigorú törvényesség embere és alárendeli magát minden törvényes rendelkezésnek, *olyan szabályt, mely a házszabály ellenére jó létre, magára nézve kötelezőnek nem tekint, (Zajos éljenzés)* egyedül törvényesnek a nem módosítottat tekint, émi fog mindezen jogokkal, melyek ott lefektetvék és az esetleges konzekvenciákkal szem, fog szállani. (Zajos éljenzés és taps.)

Elnök: A zárt ületet bezárja.

(Vita nyílt ülés)

Elnök: Megnyitja az ületet.

Gróf Tisza István: Tekintettel arra, hogy Daniel Gábor határozati javaslatát a házszabályok módosítását előzoza, épp ezért a Ház asztalán fekvő összes törvényjavaslatokat visszavonja.

Bartha Ödön: Helytelenül a miniszterelnök ama eljárását, hogy egyelőre biztosítottának megszavazottak jelzi Daniel Gábor határozati javaslatát azzal, hogy visszavonta minden törvényjavaslatát. Ez az előzetes szankció súlyos megsértése a tanácskozás szabadságának. Ezt a határozati javaslatot önálló indítvány alakjában kellett volna benyújtani és tárgyaltni. (Zajos helyeslés a szélsőoldalon.) Tiltkozik az ellen is, hogy itt a Házban „a szabadelvű párt élőkése” testületként szerepeljen, annak a nevében itt fellépni nem lehet, eddig a Házban csak pártok nevében szóáltak fel a képviselők. (Helyeslés a szélsőoldalon.) A kormány a házszabálymódosítás, a törvénytelen gyermek kedvéért visszavonta az összes fontos és sürgős javaslatokat, a költségvetést, a perrendtartást, a felhatalmazást a Németországgal való szerződést, a népisokolaj reformot, — ez utóbbit valószínűleg a nemzetiségiek megnyerésére, — holott a törvényellenül megalkotott házszabályoknak senami érdemnyük nem lehet. Tiltkozik a házszabályok alapján ezek és ezzel a szólásszabadság szigorítására ellen. (Élénk tetszés a szélsőoldalon.)

Gróf Tisza István: Bartha Ödön nagy „üdoza” tokról beszél. Ennek nem a kormány az oka, hanem az ellenzék. Mert ha a 21-es bizottság megválasztását meg nem akadályozták, akkor míg el tárgyalta volna a javaslatot, adig a Ház parig el intézhette volna a javaslatokat. Egyben bejelenti, hogy a törvényjavaslatok visszavonása csak formai okból történik, ám az azokban foglalt politikai intenciók változást nem szenvednek s azok az ülések elején változatlanul fognak ismét benyújtani. *Különösen ill ez a népisokolaj reformra.* (Zajos helyeslés jobbfelől.) Ami azt a kifejezést illeti: „a szabadelvű párt élőkése”, ez nem sérelem, hássz használjuk ezt a kifejezést is: a függetlenség vagy a néppárt nevében. Azt Bartának sem fog sikerülni bebizonyítani, hogy a Daniel-féle határozati javaslatot házszabályellenesen módon adták be. Amnyi bizonyos, hogy az ellenzék jelenlegi harcra a parlamentet szankcióban indulja meg s ezt a merdányt minden országából vissza fogják venni. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps jobbfelől.)

Daniel Gábor: Személyes kérdésben kijelenti, hogy „a szabadelvű párt élőkése” címet

gyűlésként használta, mert a határozati javaslat alájárja: a szabadelvűpárt elnöksége is. (Zajos felkiáltások bairól: *Gyű! Gyű!*)

Elnök: Javasolja, hogy a holnapi ülés napirendjére Tisza indítványának folytatódó tárgyalását tűzzék ki. (Helyeslés.)

Elnök: Az ülést bezárja.

BELFÖLD

A Cunard Line szerződése. A belügyminiszteriumban ma délután gróf Tisza István miniszterelnökkel értekezlet volt a magyar kivándorlók szállítása ügyében. Az értekezleten, amelyen a Cunard Line társaság képviselőjében Inverclyde lord elnök és Moorhouse vezérigazgató, az Adria m. kir. tengerhajózási r. t. képviselőjében Kuranda udvari tanácsos vezérigazgató és Frankfurter igazgató, végül Léway Lajos m. kir. kivándorlási biztos vettek részt, szóba került a Cunard Line és a kontinens hajózási társaságai között létrejött egyezménynek a magyar kormány részéről való jóváhagyása. Megjegyzendő, hogy a Cunard Line és a magyar kormány közt fennálló szerződés teljesen épségben marad. A tárgyalásokat holnap folytatják és alkalmassáig be is fejezik; a holnapi nap folyamán előzőleg Léway Lajos kivándorlási biztos a hajózási társaságok képviselőivel a részleteket tisztába hozza.

A pártok hangulata.

Budapest, november 15.

Tegnapról mára a helyzet lényegesen változott — a szabadelvűpárt már az első sikeres lépésre tekinthet vissza, az ellenzék kedvét pedig olyan kudarc szegi, melyet nem gyöngesége idézett elő, hanem egyszerűen az a körülmény, hogy túljártak az eszén. A többség tehát jókedvű, az ellenzék ellenben önbizalmában jelentékenyen megrongyolt. S ez a hangulatváltozás jelentősebbé teszi a kormány mai sikerét, mint amilyenek érdeme szerint minősíteni kellene. Most már a szabadelvűpárt bizik benne, hogy részre a törvényes formák között, a házszabályok valamely titkos kulesának birtokában képes lesz a Ház asztalára letett ideiglenes reformot el is fogadtatni. Viszont az ellenzék óvatossabb akar lenni s éppen azért minden technikai obstrukciótól tartózkodni kíván, mint amelynek zajában könnyen elkerülhetné figyelmet a kormányról valamely kiszámított sakkhúzása.

A miniszterelnököt ma este a szabadelvűpártban zajos ovációk fogadták. Lelkes és egyeséges tábor fogta körül s az örömet az is fokozta, hogy az első sikert a párt abszolút obstrukciójára segítette elő, mert csak ennek köszönhető, hogy a határozati javaslat formájába öntött ideiglenes reform igazán meglepte és készületlenül találta az ellenzékét. A szabadelvűpárt mai magatartása a képviselőház ülésében — a klubban lefolyt beszélgetések színt — kifelé is alkalmas demonstrálni, hogy a különböző iránylatokról terjesztett hírek csak legendák, mert a mai ülésben az egész párttal együtt lelkesen tüntettek azok a képviselők is, akiket az ellenzék az utolsó napokban olyanokként emlegetett, mint akik nem helyezik Tisza eszközzeit és távol fogják magukat tartani a végső küzdelemtől.

Holnapra sem a többség, sem a kisebbség nem jósol viharosabb órákat. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy a függetlenségi párt holnap délutánra tüzte ki Kossuth Ferenc állampolgári jubileumának megünneplését.

*
A mai nap fordulatainak hatásai alatt természetesen az ellenzéki pártok sietve gyuláltak össze párthelyiségekben, hogy állást foglaljanak a miniszterelnök serevei ellen. Estig hiálakult az a kérdés, amelyre az egyhangú álláspontra felhívott kellett. A kérdés ez volt: *technikai obstrukcióval fellejtene-e a Dániel-féle ha-*

*tározati javaslatra, avagy egyszerűen obstrukciójának-é a függetlenségi párt értekezletének alább közzölt hivatalos kommunikéja szerint a párt abban állapodott meg, hogy magas színvonalon álló vitát fog folytatni s így elvetette Hentaller Lajosnak technikai obstrukcióját ajánló indítványát, valamint Tóth Jánosé is, akinek sikerült az obstrukció terminológiáját új jelzővel szaporítani, elnevezvén a beszélő és technikai obstrukció keverékét: *tarkított obstrukciónak*. A párt ebből a tarkított obstrukcióból nem kért, megmaradt a Kubik Béla indítványánál: *a magas színvonalon álló vitánál, sőt elhatározta, hogy ettől csak akkor tér el, ha Tisza erőszakosságra ragadtatná magát*. A házszabályokhoz holnap Metóssu Béla és Barabás Béla szólalmaz föl.*

A néppárt is értekezett ma este s elhatározta, hogy a Dániel-féle határozati javaslat ellen a *legelősebb* harcot kezdi.

A négy párt ezután közös megbeszélések céljából a Pannoniába vonult, ahol a *Szederkényi-csoport* és néhány *Kossuth-párti* képviselő volt együtt.

A *nemzeti* párt tagjai is ezt határozták, hogy magukévá teszik vezérüknek, gróf Apponyi Albertnak ma kifejtett álláspontját.

A pártértekezlet részleteiről tudósítók a következőket jelenti:

A Kossuth-párt ma este hat órakor, Kossuth Ferenc elnöke alatt értekezletet tartott, melyen a párt tagjai nagyszámban vettek részt. Az értekezlet megnyitása után, Kossuth Ferenc fölhívta Kubik Bélát, hogy a vitarendező bizottság eddigi működéséről számoljon be.

Kubik Béla: Az elnök fölhevésének eleget tesz s előadja, hogy a párt magas színvonalon álló vitát akar rendezni s azt hiszi, hogy a szándékának megvalósítására semmi ok nincsen.

Kossuth Ferenc helyesli ezt az álláspontot, sőt s Dániel-féle indítvány egy okkal több arra, hogy magas színvonalon álló vita keretében világoztak föl a közvéleményt Tisza szándékai felől. Kéri a pártot, hogy ezentúl is tartsa magas színvonalon fől-szólásait. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán: Hozzájárul Kubik előterjesztéséhez. Bejelenti, hogy a Tisza-féle indítványhoz ő is fől-szóal.

Olay Lajos, Barabás Béla, Bizonny Ákos, Kálossy József, Gáll Sándor, Szatmári Mór és Rakosi Viktor fől-szóalása után, Benedek János bejelenti, hogy a nemzeti szocialisták párta, nagyszámban aláírással ellátott kérvényt adott át neki, hogy azt a Ház elé terjeszesse. A kérvényben az általános választói jogot követelik s a párt támogatását kérik.

A pártértekezlet ezt tudomásul vette, néhány párttagyet intézett el s aztán szétszórt.

*

A főváros szabadelvű polgárainak vasárnapit tiltakozó meetingjére ma mentek szét a meghívók és pedig a következő szöveggel:

Elvtársak!

Alig mult el az egyik obstrukció s alig szünt meg a veszedelem, mely alkotmányunkat és állami gazdaságunk alapjait fenyegette, máris kezdődik egy másik obstrukció.

Azon ürügy alatt, hogy a szólás szabadság forog veszedelemben, az ellenzék újat állja a parlamenti rend helyreállításának és így az alkotásnak és a teremtő munkának is. Azon hamis fészével, hogy a házat kell megmenteni, megemmisítik erkölcsi súlyunkat és elpocskolják anyagi erőnket.

A nemzet az igazi szólás szabadság biztosítókait mindenkor és mindenkiel szemben meg fogja védeni, de a képviselőház kisebbsége nem azokat védi, hanem a szólás szabadság károsított és annak kivételül lehetőségét, hogy szabadon és büntetlenül akaszhassák meg bármikor a törvényhozás hasznos munkáját.

Ellenzékben az ellátás kezdődik az ellenzék, hogy magától a nemzet áll. A polgárságnak sürgősen kell az ellen tiltakozni, mielőtt az újabb obstrukció ismét helyrehozhatatlan sabbakat üt a törvény szentségén, az alkotmány fontosságán és a polgárság életére.

Elvtársak!

Jelöltek el mindannyian vasárnap, november 30-án d. e. 11 órakor a Fővárosi Vigadó nagyszabadosan tartandó szabadelvűpárti nagygyűlésére, mely küldettségük szerint a következőképpen alakuljon: Legyen ott mindenki, aki látja a veszedel-

met, melybe a folyton megújuló parlamenti forradalom sodorja az országot.

Elvtársak! Tiltakozunk mindannyian az országrontó örökös obstrukció ellen.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, november 15.

Port-Arthur ostromáról ma nincsenek olyan táviratok, amelyek világos képét adnák a helyzetnek. Ellenben az angol lapok tudósításaiiban értékes adatok vannak a várba uralkodó szomorú állapotról. A kórházak tele vannak betegekkel, mert a temetetlen halottak megrontják a levegőt és nincs ivóvíz. A menekülő kihalak lerongyolódva, lesóványodva érkeznek Ceifuba és sebes lábukon mutogatják az ostrommal együtt járt szenvedéseiket. A katonák lezuhattak róluk a bundájukat, mert nekik nincs meleg ruhájuk, pedig beköszöntött a tél irtóztató bajaival.

Az orosz csapatokat szakadatlanul mozgósítják. Különösen Lengyelországra vetette most magát a kormány, ahonnan 110 ezer embernek kell otthagynia családját. Sok ezorra megy a szőkevények száma, akiknek nagyrésze Galiciába menekült, ahol törzsrókonaiak rendkívül barátságosan fogadják őket. Lembergben, Krakóban és egyébütt lengyelsegítő bizottságok alakultak, amelyek a szőköt katonák szállására és élelmezéséről gondoskodnak. Lembergben külön házat béreltek erre a célra. Sokkal vehetebb dolgom van azoknak, akik a porosz táron át menekülnek s záros határidő alatt oroszországot el kell hagyniok.

Port-Arthur ostroma.

London, november 15.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fuzanon át az ostromló hadsereg főhadiszállásáról s Port-Arthurát október 30-án lefolyt küzdelmekre vonatkozólag, hogy a japánok általános rohamban támadták meg a külső erősegeket és elérték a főerősségek árkait. De ezek mélyebbek és szélesebbek voltak, mint azok a japánok remélték és aknákkal is biztosítottak. Az árkok egy részét heves küzdelemben bevették és elfoglalták az északi Kikvan-erősség előtt levő fedett utat. Az oroszok azonban még mindig tartották magukat az árkok egy részében. — Egy másik, 4-én Fuzanon át érkezett táviratban az áll, hogy a japánok vesztesége az október 30-iki küzdelemben 1500 ember volt és a támadás az összes eddig történtek között a legkevésbé volt eredményes. A Kikvansan-erősséget elfoglalták ugyan, de az oroszok megerősítést kaptak és a japánokat ismét elűzték. Erre a japánok árkokkal kezdték dolgozni. Ez erősség elfoglalása maradván a japánoknak s keleti erősségvonal kulesát.

Kuroki halálhíre.

Pétěrvár, november 15.

Itt még mindig erősen tartja magát Kuroki tábornok halálhíre. Azt mondják, hogy egy gránát szétzúgott mellét és testtörzsét. Utóda, hir szerint, a mikádó egy rekona lesz, de a tényleges parancsnokaságot hadseregében Nodzu tábornok fogja átvenni.

A japán lovasság sikere.

London, november 15.

A Reuter-ügynökség jelenti a baljapán hadsereg főhadiszállásáról Fuzanon át 14-iki kelettel: Egy orosz lovacsapat megtámadta a japánokat tegnap Likiatung közelében, de a japán lovasság nagy veszteséggel visszatért. A küzdelemben az oroszok felkeresték halottaikat és sebesülteiket.

Szidlov Mukdenben.

Pétěrvár, november 15.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből: Szidlov tengernagy Balzsamból a részletek...

öccses állásokban nyugalom van. Az ügyezés elhallgatott. Tegnap este a japánok sok ostromágyút állítottak fel.

A hullt incidens.

London, november 15.

Earl of Selborne, az admirális első lordja tegnap egy ünnepesség alkalmából beszédet mondott, amelyben megállapítja, hogy kik a hibásak a hullt esetben. Az orosz cár megbünteti azokat, akiket a bizottság felelősnek tart. Balfour miniszterelnöknek a honvédelem kérdésének megoldásáért nagy dícséret jár. India tekintetében el nem hallgatható, hogy Oroszország valóban nagy lépést tett India felé. Vége van az időnek, hogy elég volt Salisbury ama tanácsának követése, hogy nagy körképeket kell használni. Indu és Oroszországot csak Afganisztán választja el. Oroszországnak Afganisztán határán két csomópontja van. Az indiai hadsereg erejét e fontos katonai faktumból kellene függővé tenni. A miszt a megállapodást illeti, úgy ez elismerhető ha megtaláljuk, hogy Oroszország mit végzett vasútjával a távol lévő Mandzsuroszágban.

London, november 15.

A belügyminiszter tegnap Hyecheben mondott beszédében kijelentette, hogy meg van győződve, hogy az Oroszországgal való tárgyalások Angliát kielégítő eredményre fognak vezetni és megdicsérte a királynak ama törekvéseit, melyeknek célja a hatalmakkal való békés viszonyt fenntartani.

Alexejev a cárnál.

Pétervár, november 15.

Miklós cár ma délután kihallgatáson fogadta Alexejev helytörőt.

A balti flotta fogadása.

London, november 15.

A Reiter-ügynökségnek jelentik Tokióból tegnapról, hogy a császár a hadi és tengerészeti tanács tegnap ülésén személyesen elnökölt. A tanácskozás tárgyat titokban tartják. Azt hiszik, hogy főképpen arról volt szó, hogy hogyan fogadják a Balti hajóhadat Kelet-Ázsiába érkeztetvekor.

Páris, november 15.

Az Echo de Paris jelenti, hogy Kuropatkin, Lincovic tábornok és Szridlov admirális a Mukden közelében levő főhadiszálláson haditanácsot tartottak, amelyen egységes intézkedéseket akartak megállapítani a Balti flotta megérkezésére. Lincovic tábornok az első hadsereg vezérletét már véglegesen átvette Kuropatkin tábornoktól. Ő is, mint annak idején Kuropatkin, külön kísérletet kapott a cártól, amelynek tagjai kizárólag olyan tiszték és katonák, akik a Szent György-keresztrel vannak kitüntetve.

A mikádó öccse Amerikában.

London, november 15.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Washingtonból tegnapról: Cassini gróf kijelentette, hogy Oroszország a háborút a avogóság folytatja, azaz addig, amíg nem gyoz. Kötelességének tartja ísmételni, hogy Oroszországnak semmi körülmények között nem szünteti be a katonai operációt. Ugy hiszi, hogy a hatalmak bétkötés kísérleteinek híreit azért terjesztették, hogy a japán hadiközeles jobban elkéljen. Oroszország épp egy nem enged meg beavatkozást, mint Anglia a transzvíli háboru idején vagy Amerika a spanyol háboruban. Oroszország, melynek évi bevétele tülhaladja az egy milliárd dollárt, nem befolyásolható a hadi kiadásokról. Oroszország nagyváról és az orosz pénzárnyek millárdokról felelősleg beszélni.

Cassini gróf nyilatkozata.

London, november 15.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból 14-ikéről: Cassini gróf kijelentette, hogy Oroszország a háborút a avogóság folytatja, azaz addig, amíg nem gyoz. Kötelességének tartja ísmételni, hogy Oroszországnak semmi körülmények között nem szünteti be a katonai operációt. Ugy hiszi, hogy a hatalmak bétkötés kísérleteinek híreit azért terjesztették, hogy a japán hadiközeles jobban elkéljen. Oroszország épp egy nem enged meg beavatkozást, mint Anglia a transzvíli háboru idején vagy Amerika a spanyol háboruban. Oroszország, melynek évi bevétele tülhaladja az egy milliárd dollárt, nem befolyásolható a hadi kiadásokról. Oroszország nagyváról és az orosz pénzárnyek millárdokról felelősleg beszélni.

HIREK

Budapest, november 15.

A Budapesti Napló kiadóhivatala

Nádor-utca 31. szám alól, az 1. emelebre költözött át. Minden, a kiad hivatalt érdeklő levél és értesítés tehát oda küldendő.

— Királyi elismerés. A király bégavári Bacó Hermann győri gözmozdonytulajdonosnak a közjótékonyág terén szerzett érdemeiért elismerését nyilvánította.

— A rozsnyói püspökség. A király, színt a hivatalos lap mai száma közli, Ivonkorvis Jánosnak a rozsnyói püspökségi javadalomról s az azzal egybekötött jogokról és kedvezményekről történt lemondását elfogadta, ennélfogva a vallás- és közoktatásügyi miniszter a püspökségi javadalomnak a zárlat alól való feloldása mellett dr. Steffanus István, közalapítványi ügyvizsgálóügyi e. aligazgatót a zárgondnoki tisztéggel felmentette s ugyanőt az ürszédsébe jött rozsnyói püspökségi javadalomnak az időközi jövedelmek élvezésére jogosult magyar vallásalap részére leendő átvételére miniszteri biztos gyanánt kiküldötte.

— Kossuth Ferenc üdvözlése. Holnap tölti Kossuth Ferenc 61-ik életévét; ugyanekkor tizedik évfordulója lesz annak, hogy Kossuth legidősebb fia visszatért hazájába, amelyet még mint gyermek hagyott el. A vidék számos függetlenségi pártja ez alkalomból ünnepélyt rendez, itt a fővárosban az országgyűlési függetlenségi párt kersei föl jó kívánságával illusztris elnöket. A párt tagjai délután 5 órákor gyűlekeznek a függetlenségi pártkörben és onnan testületileg mennek Kossuth Ferenc lakására. A képviselők névben Thaly Kálmán, a párt tiszteletbeli elnöke fogja az üdvözlő beszédet mondani.

— A hó. Ma hajnalra hirtelen szép fehér takarót terített az ég a fővárosra. Az őszöl alig juttunk ki s íme — bokáig benne vagyunk a télen, amely lopva, a hajnali órák csöndjében surrant be hozzánk, beterítve mindent havas terítőjével. Budapest ilyenkor hirtelen átváltozik. Azt lehetne mondani, hogy a hó jól áll neki és megifjítja. Eltűnteti az utak sötét színeit, esilógóra változtatja fekete tónusait s az embereket is frissebb teszi. S a ma reggeli csöndbe valami különös lézaz hanglatot vegyített. Az emberek leverték kalapjukról a rávétöltött hőkezesort s aztán jelentősen mondták.

— Ime a természet beszéde. A politikában is beállt a nagy hófúvás, beállt hát a természetben is. S aztán az történt, hogy a hó is csöndesen esett s a politikában sem támadt semmi különös fergeteg, szépen egyensúlyban maradt minden ezen a világon, legfeljebb a szegény emberek szemében csillant föl egy kis reményesség. Mert némely ember a hóban politikai szimbolumot lát, a másik a nagy esztétikus, aki kiesinostja az utcákat, a harmadik a futérsó megérett alkalmat. De a szegény ember a hóban nem lát egyebet, mint olyan valamit, amit el kell takarítani. A takarításért pedig pénz jár. Kis pénz, de mikor már odakint hull a hó, akkor a kis pénz is legyen. És erre a vagyona éhesen vár most száz meg száz szegény ember, aki ott kuperog a város elhagyott részeiben s egész élete abban merül ki, hogy nyáron várja a telet és télen szopánkodik a nyár után.

Az ország minden vidékéről sűrű havazást jelentenek.

— Mocenni bíboros halála. Rómából jelenti egy távirat, hogy Mocenni, a bíbornoki tisztület legöregebb tagja, 82 éves korában meghalt. Mocenni eohasem tartozott a kuria nagybefolyású tagjai közé és ezért szóba sem jött az utolsó pápa választásnál, de azért koránál és tapasztalatnál fogva mégis volt tekintélye. Az államtükrokon kívül csak ő lakott a Vatikánban. Az intranzigens bíbornokok és Rappolla hívei közé tartozott és a pápa választáson a volt államtükrora adta szavazatát. Sok éven keresztül a Vatikán diplomáciai szolgálatában állt, övéig a bécsi nunciatúra tükrora volt, majd több dílmagyarországi államban képviselte a kurriát. Jakobini államtükrok idején államtükrohelyettes lett és az állásában Rappolla oldalán is meg-

maradt egy ideig. Az utolsó években a szentszék vagyonát kezelte, ebben a Péterfirilkeket is és az fájt neki legjobban, hogy éppen a francia katolikusok áldozatkészsége csappant meg.

— Budapest és Belgrád telefonösszeköttetése. Zimonyból táviratozzák, hogy már megöröztént a megállapodás a magyar és szerb kormány között az íránt, hogy Budapest és Belgrád közt telefonösszeköttetés legyen. A megállapodás szerint Budapest Belgrád közvetítésével Szerbia összes városával összeköttetést kap. Az új vonalak építését haldéktalanul megkezdik s már tavasszal adják át a forgalomnak. A határállomások összeköttetése céljából Zimony és Belgrád között küő hálózat készül. Ez a fontos telefonvonal bizonyára Magyarország és Szerbia kerskedelmi forgalmának fellendülését vonja majd maga után.

— A zsinat. A református zsinat ma délelőt kezdte meg érdemleges tanácskozásait. A mai ülésen Bámfy Dezö báró és Antal Gábor püspök elnököl. Mindjárt az ülés elején elfogadták Hegedüs Sándornak az ügymenet érdekében tett indítványát, hogy azokat a tárgyakat, amelyek még előkészítve nincsenek, osszak be az illetékes szakbizottságokba. A zsinat ezután áttért a napirendre: a törvénytervezetnek az egyházi adózásra vonatkozó részére.

Kenessey Béla előadó hangsúlyozta, hogy az egész törvényjavaslat főintenciója az, hogy az egyházközségeknél az adó megállapítására vonatkozó joga sértetlenül fenntartsassék. Legfontosabb része az, amely egy egyetemes adóalap létesítéséről intézkedik. Ennek az alapnak rendeltetés az, hogy a szegényebb egyháztagokon nyugvó adóteher könnyítvessék. Az előadó aztán ismertette az új adókulesot. Akinek vagyonai adója 20 koronát terjed ennek az összesnek 25 százalékat fizetik egyházi adó fejében: 20—30 korona állami adó után 20 százalék; 50—100 korona után 15 százalék; 100—200 korona után 10 százalék; 200 koronán felül 5 százalék. Tény, hogy az új adókules valmivel többre kötelezi az egyház vagyonos tagjait, de ezzel szemben tetemesen könnyít a szegény egyháztagokon. Ajánlja végül a javaslatot általános és részletes tárgyalásra. (Éljenzés.)

Mesny Albert szolt a kérdéshez előnek. Azon a nézetben van, hogy az adóügyi rendezésnek kérdése kikiszlott az egyház kezei közül, s jörézet az államtól tététt függővé. Az állam befolyásának tulajdonítja, hogy a protestánsok elvesztik az iskoláikat. Pedig ezekre nagy szükség lenne, mert a vallásosság amugy is napról-napra hanyatlak. Nagyon félti a protestantizmust azóta, amióta az államtól várja a boldogulását. Mindamelllett kéntvelen elfogadni a javaslatot az általános tárgyalás alapjául. Végül figyelmeztet, hogy jó lenne takarékoság utján oda törekedni, hogy az egyház idővel ne szoruljon az állam segítségére.

György Endre szintén a kényszerűség hatása alatt hozzájárul általánoságban a javaslatához, de aljában jobb szerette volna, ha nem ilyen munkálat volna a zsinat előtt. Balhazár Dezö dr., a következő szónok kifogásolja, hogy a tervezet különbséget tesz az állami segítségben részesülő és az állami segítség nélkül maradó egyházközségek között. Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a zsinat egységes adókulesot léptessen életbe, valamennyi egyházközségre néve. Dombay Lajos kétségtelen igazságot tartja, hogy az egyház saját ereje kevés céljainak megvalósítására. Az állam segítségét el kell fogadni, mert szükség van rá, s mert az állam az egyház által teljesített szolgálatok feleiben adja csak a segítséget. Sándor József föltélen hivre az előadó által előterjesztett javaslatnak, s kéri a zsinatot, hogy hosszabb vita nélkül tegye markává a javaslatot. A lelkészek függetlenségét nem félti az állami segítségtől, sőt sokkal inkább fogja hivatásukat teljesíthetni, ha gond nélkül élhetnek. Fejes István a szegényebb egyházközségeket kötelezni kívánja arra, hogy az állami segítséget elfogadják. Ez az egyházkerületeknek lenne a földelata, mert ezek ismerik legjobban az egyházközségek helyzetét. Erre vonatkozólag határozati javaslatot terjeszt be.

A tanácskozás holnap folytatják.

— Vak zenei tehetség. Egy vak leány meglepő zenei tehetségben gyönyörködhetek ma a sajtó képviselői Chmel és fia zongoraműben. Lumpo Gizella a neve és a budapesti vakok intézetében federték föl nagy zenei talentumát, amely később Balhazár Bográ Vilma és Waller bécsi tenorista vezetése mellett művészi irányban fejlődött. Lumpo Gizellának szép esengései áll hangja van és ének tudásán is megérzik a kifünő mester hatása. A zongorán is művészi készséggel játszik, néhány bemutatott kompozíciója azonban inkább pszichológiai szempontból érdemel figyelmet.

— Rendőrségi kinevezések. Rudnay Béla főkapitány előterjesztése a belügyminiszter dr. Duda Dezö kerületi kapitányt, a közigazgatási osztály vezetőjét, címzetes rendőrtanácsost, Zlinszky

Károly címzetes rendőrtanácsos, az erkölcsekre-
szeti osztály vezetőjét valóságos rendőrtanácsosá,
Caccian Jenő rendőrfogalmazót kerületi kapi-
tányvá, Zoltai Ferenc segédfogalmazót fogalmazó-
vá, Szentei Mihály Béla segédfogalmazót főosztály-
segédfogalmazóvá, Kerekes Géza gyakornokot rendő-
ornokká és Csepel Ánndor végzett joghallgatót
gyakornokká nevezték ki.

— Az angol királyi pár balesete. London-
ból táviratoznak: Az angol királyi pár, amikor
tegnap a windsori vasútállomáson a kastélyba haj-
tatott, kellemetlenség érte. Este 7 óra körül Ed-
várd király a királynéval Windsorbába és kocsira ült,
bár oly sürri kőd ereszkedett alá, hogy a lovak nem
tudták előre menni. Az udvari hirtő kölytlen volt
megállani a hely lábánál és addig várni, míg a kas-
télyból szolgák jöttek lámpákkal. A királyi pár
é miatt nagyon későn ért fel a kastélyba.

— Automobil-adó. Bécs és Budapest
városi határait már régóta meg az a burátságos
viszony, ami akkor volt, amikor még a liberálisok
voltak az urak a Reichsrathban. (De még ma is va-
lami kimondhatatlan előszeretettel utánoznak min-
dent ami Bécsben történt, vagy terveztek. Nincs
három napja, hogy az osztrák császárvárosban ko-
moly határozat hozott az automobil megadótatása
mellett és íme ma elhangzott az első szó az egykori
Károlykaszárnyában is, hogy adót kell vetni a leg-
modernebb közlekedési eszközre. A tanács már ülés-
szó hangzott föl e kívánság és legközelebb már tudni
fogjuk az ügyosztály véleményét. Az az egy már ma
bizonyos, hogy nagy jövedelmet az automobiloktól
a főváros nem várhat. Csakugyan olyan kevesen van-
nak, hogy meg kellene nekik kegyelmeznit, már azért
is, mert legtöbbje ületi célokat szolgál. De mégis ez
az egyetlen adó, ami senkinek se bántja a lelkét. A
kerékpár adóját ma is igazságatlannak tartjuk, mert
sok szegény embernek a terheit fokozza s a mellett
megalapította egy új iparág fejlődését. Az automoi-
bil ma még és talán jó sokáig egészen gazdag gyáro-
sok üzleti érdekeiből és még gazdagabb úri emberek
passziójáért töfög végig Budapest utcáin és a mag-
yar iparnak sines sennai köze a megadóztatásához.
Úri passziókat pedig mindennit meg szoktak fizetni
ebben a dehiszes világban.

— Az állam és egyház különválasztása. A
francia közvélemény kíváncsisága ki van elégitve.
Combes miniszterelnök már benyújtotta a parla-
mentnek az államnak az egyháztól való különválasz-
tására vonatkozó törvényjavaslatot. Roppant nehéz
kérdések megoldásáról kellett abban a kormányának
gondoskodnia, mert eddig az állam maga gondos-
kodott az egyházak szükségleteiről, ezennel pedig
magának az egyháznak kell fedeznie a szertartásai-
val járó kiadásokat.

Combes javaslata szerint január 1-től fogva
nemely napon a törvény életbe lép, uszcsinn minden
állami kiadás és segély egyházi célokra és lel-
készek javadalmazására. Az egyházi szertartások
közvetlenül véget megvénként alkalandó kultusz-
egyesületeknek, azonban jogukban áll két évig díj-
talanul használni mindazokat az épületeket, amely-
ek eddig egyházi célokat szolgáltak. A két év le-
folyása után az összes székesegyházak, templomok,
kápolnák, protestáns és zsidó imasházak, papnevelő-
intézetek, püspöki és érseki paloták, paplakok, sző-
vő műhelyek az épületek, amelyeket az állam, me-
gyék és községek bocsátottak vallásos szertartások
rendelkezésére, visszazállnak az állam, megye vagy
község tulajdonába. Az olyan gyárak és közintézetek
vagyona, amelyek azelőtt elismeri egyházi szerveze-
tek tulajdonát képezték, átmennek az alkalandó
kultuszegyesületek birtokába.

A lelkészek, püspökök és érseknek eddigi állami
javadalmazása megszűnik. A törvény csak bizonyos
nyugdíjról gondoskodik ilyen egyházi szemé-
lyek részére, akik bizonyos kort elérték és bizonyos
ideig egyházi funkciókat végeztek. A papok nyugdíja
életkoruk és lelkeskedésük idejének arányában 900
— 800 frank közt változik. Azok a lelkészek, akik
negyven évvel fiatalabban, négy éven át négyezer
frank segédet kapnak. Ugyanígy mértékben szabták
meg a zsidó és protestáns papok nyugdíját is. Az
érseknek, püspököknek és a nagybíbának évi
1200 frank nyugdíjat szabt a törvényjavaslat. Az
alkalandó vallásos egyesületek az egyesületi tör-
vény oltalma és ellenőrzése alatt állnak; csak a
vallásgyakorlat céljából munkálkodhatnak, idegen
lelkész nem alkalmazhatnak, tagjait jűlékűlnek kivül
a templomokban gyűjtött összeget is elfogad-
hatnak és vallásos szolgálatokért és szertartásokért
valamint a templomok berendezésért díjakat szed-
hetnek. A vallásos egyesületek működési köre csak
egy megyére terjedhet ki. A vallásos szertartások,
ünnemének és más egyházi ünnepzések, csakis a

templonban belül tarthatók meg, köztereken ilyesmi
a temetések kivételével, nem engedhető meg. A tör-
vényjavaslat büntetés szankcióval is el van látva.
Mint látható, a kormány eléggé radikális módon
próbálja megoldani a szinte leküzdhetetlennek
hiit kérdést. S pártjának jó része mégis
sokalja az egyháznak tett concessziókat. Végül-
nyük ebben foglalható össze: konkordátumszertu
megállapodás konkordátum nélkül.

— Demeter hadsereg ur. Székesfehérvárról
telegrafálják tudósított, hogy a városban nagy fel-
háborodással tárgyalják a sőtósi katonai gyakorla-
tok véres incidensét. A 69. gyalogezred póttartal-
kosi ma a sőtósi gyakorlótérre végeztek gyakorla-
taikat s okkor történt, hogy Varga János abai lu-
kos a komandóra hibásan lépett, ami olyan dűlbe
hozta Demeter Kálmán hadugyot, hogy éles kard-
jával vallon sujította a póttartalékosait. A kard ke-
szélyülte Varga János képenyét s a balvállán
hét centiméteres hosszú és három centiméteres mély
sebet ejtett. A sebesültet a kaszárnyába vitték, ahol
dr. Neumann ezredorvos vette ápolás alá. A vizs-
gálatot megindították.

— Tüntető olaszok. Fiumében is tüntettek az
olaszok az innsbrucki események miatt meg inkább
meggyűlölt németek ellen. A városi színházban
A diákkélet című darabot adták. Amikor a német
diákok megjelentek színes szalagokkal a színpadon,
a közönség nagy lármát csapott, fülsíkielő lövedő-
golyók és fűtylős támadt.

— Lo Innsbruck! Lo a németek! zngott
a közönség. A zaj csak akkor csillapult le, amikor a
színészek a kulisszák mögé visszavonultak és diák-
sapka meg couleurós-szalag nélkül jelentek meg a
színpadon. Bolognaól jelentik, hogy a tegnapielőtti
térzene alkalmával tüntetések kezdődtek. A közönség
az olasz Triest és Trentinoét elítelte és kívánte,
hogy Triestben olasz egyetemét állítsanak fel. A
tömeg a sőtatóról az osztrák-magyar konzuliátus
épülete elé vonult, ahol a polgárság és a rendőrség
között heves összeütközésre került a dajog. Székes-
közög tanácsa a Dante-Alighieri-társaság élneök-
séghez táviratot intézett, amelyben a tanács sajnál-
községi fejezi ki az innsbrucki olasz diákok ellen el-
követett erőszakoskodások fölött. A városi Rístor-
színházban is voltak osztrákellenes tüntetések. A kö-
zönség az eladás alatt az innsbrucki olasz diákokat
éjlenzte és Ausztriától szitkozódva gyaltatta. A zené-
kar a zajban a Garibaldi-himnuszot játszotta, a tü-
ntetés rendezői pedig az emeletéről papírlapokat
szórtak le a nézőtérre, amelyekre az volt nyomtatva:

— Eljen Franciaország, szövetségeseink a füg-
getlenség csatáereint! — Lodiban, Parmában és
Forliban szintén voltak osztrákellenes tüntetések.
A vicenzói Trento-Trieste-együtt minden fiékegye-
sületét felhívja, hogy intenzívből olasz propagandát
csináljanak Olaszországban kívül.

Innsbruckból táviratozta tudósított, hogy az
ügyészség ma letartóztatta Schönbnicher egyetemi
hallgatót, a Rhetia német nemzeti diákegyesület tag-
ját, aki ellen az a vád, hogy tüntetést az olasz diá-
kok ellen. Ugyancsak vád alá helyezték Braun egye-
temi hallgatót is, a Brisia tagját, mert báró Malloni
képviselet személyes szabadságát sérlette meg azgal,
hogy megfenyegette és kényszeríteni akarta, hogy
utazzék el Innsbruckból.

— A fogyasztó szövetkezetek ellen. Főváro-
sunkban is, a legutóbbi időben, annyi fogyasztó
szövetkezet alakult, hogy színet existenciájukban
fenyegetik a később kereskedőket és iparosokat, ami-
nek a tetejébe a „Hangya” szövetkezet most új szö-
vetkezeti boltokkal fenyegetődik. Nem csele há,
ha megmozdultak az érdekelt iparosok és kereske-
dők és védekezni akarnak a fenyegető veszedelm
ellen. A napokban összegyűltek a kereskedelmi és
ipari egyesületek képviselői és megbeszéltek azokat
az eszközöket, amelyekkel leküzdhetik a fogyasztó
szövetkezetek vereségét. Egyuttal a kormánytól és
a törvényhozástól is kérni fogják a szövetkezetek
jelszavával üzött visszaéléseinek megszüntetését. Az
értekezlet bizottságot küldött ki, amely nagygyű-
lésre fogja egybehívni a fővárosi összes kereskedő-
ket és iparosokat.

— A matematikai tanulóverseny. A Mathe-
matikai és Fizikai társulat a hónap tartott ülés-
ben hirdette ki október 8-án tartott matematikai
tanulóverseny eredményét. Budapesten 40, Kolozs-
vártt 7 középiskolát végzett versenyző összesen 41

dolgozatot adott be. Az első báró Eötvös-díjat Riesz
Marcell, a győri áll. főreáliskolán Dsida Ottó tanár-
nak volt növendéke nyerte, a második díj nyertese
Fuchs István, a beregszászi áll. főgimnázium növ-
vendéke. Díszdíjban részesültek: Fodor Henrik
(beregszászi áll. főgimnázium), Földes Rezső (buda-
pesti V. ker. főreáliskola) és Gáspár József (buda-
pesti VIII. ker. főgimnázium.)

— Az új rend ellen. Roppant akadályos le-
lunak az új orosz belügyminiszter becsületese és le-
berális törekvései elé. Valóságos aknamunka indult
meg ellene, hogy megrendítsék állását. Az delegá-
lten reakcionárius párt megbízásából Szirinszky,
Teer kormányzója a minap kihallgatást kért a egy-
től, feltárta neki a helyzetet és figyelmeztette az
új irányval együtt járó veszedelmre. A, Lip-
mányzó áskálódás azonban csak önmagára üjtött
ki balul, mert a cár szembesítette a miniszterrel
és Szirinszky hercegnek mennie kellett. A reakcióna-
riusok azonban nem hagyják a dolgot annyiban a
legtekintélyesebb embereiket, Pobjedonoszevet, a
szinódus elnökét mozgósították, aki minden hatal-
mát latba veti, hogy a belügyminiszter liberális po-
litikáját megbuktassa. Már-már híre járt a minisz-
ter lemondásának, de mivel ez mindenképpen meg-
cáfolták, valószínű, hogy Pobjedonoszevetnek sem
sikerült az, ami Szirinszkynek már bukását okozta.
A harcnak azonban még nincs vége s bár a minisz-
ter még szállrand tartja magát, bizonytalan, hogy
a reakciónáriusok nem győzedelmeskednek majd
előtte.

— Insultált bíbromok. Rómából táviratoz-
ták, hogy a Parton környéken egy fiatalember,
durván insultált egy bíbros főpapot, aki arra ko-
csizott. A vakmerő fiatalember rángrott
a kocsi jűpősfőre és a bíbromok ar-
czába köpött. A rendőrök letartóztatták a brutális
támadót, de megint utjára eresztették, mert a főpap
kijelentette, hogy megbocsát támadójának és nem-
tezz följelentést ellene.

— Házasság. Duizler Lajos okleveles tanító el-
jegyezte Szeged Biorkai Szentgotthardon.

Iritz Mór, a kisházi Iritz F. cég beltarja el-
jegyezte Iritz Mariaka kishasszonyt, Iritz Károly,
leányát Szegedről.

Dr. Gondai Samu fővárosi gyakorló orvos es
hónap 30-án vezető utárhog Hagel Ilona kishas-
szonyt, Hagel Edo tekintélyes fővárosi polgár le-
nyát.

Telbics Károly polgármester Etelka leányá
ma délelőtt esküdött örök hűséget Szily Pongrác-
nak, a Begaszályozási társulat igazgatójának. Az
egyházi áldást Desselwffy Sándor csanádi püspök
adta a fiatal párn.

— Egy hűg a Saharában. A kiáltó szó a pusztá-
talan című biblikus metafóra végre a gyakorlati
életbe is belekerült. Lebaudy Jakab, a Sahara
királyi kiáltványt bocsátótt a nyilvánosság elé,
melyben tudtára adja a közönségnek, hogy a
Lebaudy nevet használni tilos, hanem helyette ő
felsége I. Jakab mondanó. Minthogy ő felsége
lemondott családi nevérol, minden hozzá intézett
levelet így kell címezni: ő felségének I. Jakab-
nak, Sahara császáriának. Hogyha ő felsége biro-
dalmában tartózkodik, akkor a leveleket a trojái
császára palotába kell címezni, ha pedig külföld-
ön tartózkodik, akkor elég megnevezni azt a vá-
rost, amelyben ő felsége megállapodott. Ő felsége
címének megtagadása udvariátlansági ténynek vé-
telik és az összekötöttes megszakítására vezet.

— Ellopott harang. Múltan sorakozik a lo-
pások történelmében a fűszedett utca és a szűzbor-
dolt ház mellé az ellopott harang. A Marhavászár-
ter tiszteletes harangját ma éjjei ellopák. A nagy-
súlyu harang elszállkájában nyilván többben se-
gődöztek. A rendőrség keresi az illetes tolvá-
lokat.

— Meglett a halottasház. A törvényeségi bír-
vostani intézet halottas házába tegnap del 6 óra
hármintek holttesttel szállították le. A halottas
ház annyira meglőtt, hogy az egyik szekrénybe
két holttestet kellett tenni. A halottak közt van
öngyilkos, elgázolt, hirtelen elhalt és olyan, aki
valamelyik kórházban gyanus körülmények közt
halt meg. A halottak között még két ismeretlen
van. Most ürtélen először, hogy az orvostani inté-
zetre egyszerre ennyi holttestet szállították.

— Halálhír. Divald Oszkár gazdasági intéző
november 9-án 48 éves korában meghalt. Mária-
grán-azamatáriumban Gráz eltemelték.

Pofonás történetek. A pofon a francia parlament tette aktuális és nem a magyar, ámbár itt is hangzottak már barátságos közbeszólások az ehők fülről. Legyen akárhogyan, annyi bizonyos, hogy az emberiség nevelésében a pofonnak nagy szerep jutott és pedig nem mind'g úgy, mint a nevelés eszköze, de mint az emlékezőtehetség fejlesztője is. Legalább Benvenuto Cellini azt beszéli, hogy mikor édes atyja egy mókust mutatott neki és azt skarta, hogy mindig emlékezzék a mókus formájára, jól arcul ütötte. Igaz ugyan, hogy ezt a tan-módszert Cellini óta nem igen használták a pedagógiában, de egyébként még ma is teljes vitégiában a pofon s elég sűrűn használják is. A pofonnak ilyenképpen van is története, vagy másként vannak történelmi jelentőségű pofonok, amelyek közül első sorban említjük azt, amelyet Erzsébet angol királynő adott Essex gróf, 'rlandi alkirálynak, mert tiltetlenül viselkedett. Ugyanílyen felsőegyes pofon volt az is, melyet a gitschinyi jámbor polgármester kapott Frigyes császártól trónörökös korában, azért, mert a szegény ember elfeledte levenni a kalapját a király előszobájában. Idáig királyok pofonairól esett szó. De volt egy király is, akit arcul ütöttek. Ez a király Heine Henrik volt, akit egy rossz író ütött meg azért, mert darabját nem dicsérte meg. Ezt az arculütést a költő- király letagadja ugyan, de azért historiai faktum, hogy megtörtént. Azóta sok szolga és sok király kapott már pofont, főleg a szimpadon, am' részben a szerepen volt előírva, részben a színjárató saját szakállára ment a dolog. — 'Amnyi bizonyos, hogy a köznapi pofonok történetéből pompás anyagot lehetne egybegyűjteni egy egész regényvállalathoz s hogy e regények témája örökkévaló lenne az bizonyos. Mert ugyan ki mondhatja azt, hogy a pofonás valaha kinegye a divatból?

Tolvaj horbély. Tapolcáról látiratozzák a Magyar Távirati Irodának: A csendőrség kiderítette, hogy a Tapolcán elkövetett Spiegel-féle betöréses lopást Bónai Béla horbély követte el. Bónai Béla'nak horbélyüzlete van ugyanabban a házban, ahol Spiegel Nézőnek van az üzlete. A tolvajnál az ellopott 2000 koronából 750 koronát megtaláltak, mely egy hajkefe hátába volt elrejtve, a többi elköltötte. Bónait letartóztatták.

Köbor gyermek. Az első kerületi rendőrkapitányságra egy kilencévesnek látszó, teljesen elállatiasodott fiúcskát vittek be tegnap. Kelenföld környékén régóta látták már kóborolni a gyereket, az emberek azonban kísérletnek nézték és nem mertek közeledni hozzá. A korán beállott hideg azonban az emberek közelébe kényszerítette és éjszakának idején nem egyszer látták, amint mohón ette a sertéseknek szánt moshékat és a szemétdombra szórt ételhulladékokat. Vaszy Lószef fővárosi tisztviselő végre több ismerőse segítségével egy szemétdombon megfogta és a rendőrségre vitte. A fiúcska ruhája foszlányokban lógott le vézna testéről, köcsös haja pedig piszkos furtékban hullott a hátára. A rendőrségen nagynehezen kiadomázt belőle, hogy Trubner Jánosnak hívják és már tavaly tél óta kóborol Kelenföld környékén. Megfürösztöttek és megnyiták az elvadult fiúcskát és amig hozzátartozói nem jelentkeznek, addig a Fehér Kereszt-egyesület menedékházában helyezik el.

A rendőrség hírei. Letartóztatott gyilkos. A rendőrség letartóztatta Dvorszky István husz éves napszámost, aki a minny Hajdani Flória pékségét veredékes közben megölte. — Öngyilkos családtag. Domonkos Etel tizenhét éves családtagja ma reggel gubacsi-ut 21. számú lakásán lúgbeáztatott magát. A Rókusba vittek. — Felismeret halottak. A törvényszéki orvostani határozat ma igazságtalán kiempen Simon úgyelőt, aki a minap a Király-utca 6. sz. ház udvarán felakasztotta magát és Kuzmics Mihály szemeslegényt, aki a napokban a Murányi-utca 40. sz. ház előtt hirtelen meghalt. — Ellopott bérkocsi. Berger Samu bérkocsis ma éjszaka betört a Podmaniczky-utca egyik kávéházába, koscsját pedig az utcán hagyta. Mikor a kávéházból visszatért, a koscsját elhajtotta valaki. A bérkocsiba egy szürke ló volt befogva.

(x) **Kiss szerencsés nagy!** Vásároljon esztélyesregyget Kissa Károly és Társa bankházánál, Erzsébet-körút 19. szám alatt.

(x) **Cyrano de Bergerac.** Rostand nagyorru hőse megvetette a szeszest italt. Miért? Kérdezi a laikus. A felelet pedig egyszerű. Mert akkor még nem ismerlette az *Élso alföldi cognacpár r. l.* által Keskenéket készített kitünő *barachpálinkát*, mely ellenállhatatlan megbódította immár a világot. A „*Barach-Hiradó*” ezer meg ezer példányban expedálja a gyárvezetőség naponként a sok kíváncsi-nak ingyen és bérmentve.

SZÍNHÁZ, ZENE

Ujházi első fellépése. Ujházi Ede beteg-ségéből teljesen felgyógyulva, a jörő héten, kedden lép föl először a Nemzeti Színházban. Erre az alkalomra az igazgatóság Pierre Wolf „A titok” című vigjátékát tűzte ki előadásra, amelynek Jouvénin szerepében a művész egyik legnagyobb sikerét aratta. Ez lesz a nagysikerű vigjátéknak huszadik elő-adása.

Gyermekelőadás az Operaházban. Az Operaház holnap, szerdán a gyermek részre rendez előadást bérletüzimében, méradélt helyarárral. Színrekerül Janosi és Juliska mesecora, melyben az apa szerepét Mihályi Ferencz fogja énekelni az alkalommal először. Vasznyló karmester Benkó Henrik a dalmói után „A törpe gránátos” című kedjletet adják.

A János viléz diszleite. Főköretránk a következő sorok közlésére: *Spannraff* Ágost diszle-festő ur ma hirlapi uton közvilakoztatja, hogy a Királyszínházban színrekerülő *János viléz* diszleiteit nem az ő tervei után, hanem kizárólag saját fejéből festette. Miután a színház hivatalos kommuniki-kel már ismételen megállapították, hogy *Spannraff* ur festi a diszleiteket és miután én természetesen óvakodtam attól, hogy akár szóval akár írásban valami közönséget vállaljak azokkal, novomnek ez ügy-be való erőszakos belekeverését ugy kell megváráz-nom, hogy *Spannraff* ur irántam való sziveségből végleg utját akarta vágni annak, hogy diszleiteinek szerzőségével engem meggyanúsíthassanak.

Márkus Géza.

A zeneakadémia matinéja. Az országos m. kir. zeneakadémia olvasókőre november 27-én délkelt 10 órakor matiné rendez a zeneakadémia hangversenytermében. Jegyek egy koronáért az olvasókőre helyiségében (Andrássy-ut 67.) kaphatók.

Sarah Bernhardt vendéjszátéka. Sarah Bernhardt holnap, szerdán ismét Sardou-darabban, a *Tudósian* lép föl, amelynek címzerepe a kiváló művésznőnek egyik legihresebb alakítás. A darab holnapi előadását József Ágost főberreg is végig fogja nézni. Sarah Bernhardt még később játézik, esütörtökön délután — méradélt helyárral mellett. — A kaméliás hölgyben, esütörtökön este pedig a *L'ailon* címzerepben busuzik a budapesti közönségtől.

Színigazgatói pályázat. Közsmárkról ír-ják: A felsőmagyarországi színkerület most érvényben lévő szerződése 1905. év virágvasárnapján lejár, ezért az igazgatóságra pályázatot hirdet a színigyi bizottság. A pályázat határideje november 30-án jár le. Eddig öt ajánlat érkezett be, ezek között van *Halmay, Farago Reszó, Micsog György, dr. Farkas Ferenc* pályázata. A becsdott ajánlatokat december első napjában bontják fel, amikor gróf *Festetics Andor* orsz. színészeti felügyelő elnöklete alatt tartandó bizottsági ülésen döntik el a pályá-zat sorsát.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

© **A teli tárlat megnyitása.** Az Országos Magyar Közönművészeti Társulat teli kiállítását ma délben 12 órakor nyitotta meg ünnepélyesen dr. *Borovicsy Albert* közoktatásigyi miniszter. A városligeti műcsarnokban az ünnepélyes alkalomra egybegyűltek a kiállító művészek és nagyszámu közönség, közötté az egész élkelő hölgyvilág. Ott voltak: báró *Forster Gyula*, a Közönművészeti Társulat alelnöke, *Szalay Imre*, a Nemzeti Muzzeum, *Radics Jenő*, az Iparművészeti muzeum igazga-tója, *Kammerer Ernő* és *Bezerédj Viktor* miniszteri tanácsosok. *Kadocsa Lippich Elek* osztálytanácsos. A minisztérium báró *Forster*, a társulat alelnöke üdvözölte, megdicsővörvén nekül, hogy személyesen nyitja meg a kiállítást. *Borovicsy* miniszter kife-

lentette, hogy annál inkább szivesen nézi meg a ki-állítását, mivel emul emét a magyar művészek de-rekás munkájának eredményéről tesz a kiállítás ta-núságot. Ezután megkezdte körutját a termekben. A festmények között *Poll Hugó*, a festészetű szab-bizottság helyettes előadója, a társulat rendezője, a szobrok között pedig *Ligeti Miklós* kalauzolta. A miniszter szemléje egy óránál tovább tartott, mi-alatt, de később is, eleven pezsgő élet honolt a ter-mekben. A tárlaton már ma megindult a művá-sár, ami annak a fontos és helyes újításnak talaj-donitható, hogy a képeket ezután részletfizetésre is meg lehet vásárolni. Így ezután a közönségszfély is hozzájuthat a képekhez s az újítás a magyar művé-szek érdekeit is hathatósan elő fogja mozdítani. Azoknak, akik vásárolni skarnak, *Paul Géza*, a társulat ügyvivő műtárosa szöglél felvilágosítással.

A teli tárlat megnyitása alkalmából ma a *Fé-szek* termében díszes lakoma volt. A művészekben ki-vül megjelent a minisztériumok több főtisztvisé-lője és sokan azok közül is, akiket a műpártolók közt szoktak emlegetni. Mindössze három társult volt *He-gedűs Gyulán Bezerédj Viktor* miniszteri tanácsos és *Fusty Árpád*, de annál kedélyesebb és feztelene-bebb volt a bankett, amelynek rendezése körül *Tol-nay Ákos* buzgólkodott.

© **Lotz Károly hagyatéka.** Lotz Károlynak, a nemrég elhunyt nagy festőművészeknek hagyatéká-ból a Közönművészeti Társulat teli kiállítás után, a városligeti műcsarnok termében kiállítást ren-deznek. A kiállítás rendezésére nagy bizottság ala-kult, melynek minden jelesebb művész tagja. A bi-zottság kebeléből a rendezési munkák végrehajtá-sára szűkebbkörű bizottságot küldött ki *Bezerédj és Székely Bertalan* vezetésé alatt. *Lotz* hagyatéká-ban megvannak azoknak a hatalmas freskóknak a kartonjai, melyek fővárosunk középületeit ékesítik, továbbá a mesternek nagyobb munkáihoz készült víz-lalai és apróbb papírra vetett gondolatai, amelyek különösen nagy becsesek binnak azokra, akik kom-nyan foglalkoznak a művészettel. Van a hagyaték-ban több értékes festmény is. Később, a hagyaték kiállítás után, melyet a gyászoló család főlegégyez-sé-re rendeznek, lesz még egy nagy *Lotz*-kiállítás a műcsarnokban, melyen a nagy mesternek összes ki-állított munkáit be fogják mutatni. *Lotz* síremléke és föllátható szobrának alapja javára a művészek a Bajza-utcai esprekterben nagy ünnepély ren-deznek a tavasszal és hogy munkálkodásának szék-helyén maradandó emléke legyen. *Strobl Alajos* egy allegorikus csoportozatot mintáz, amelyet az ünnepély alkalmával fognek leleplezni.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Az irattár gyujtogatói.** Bagóczy István és Horváth Antal gyujtogatási ügyében a nyomozást befejezték. Dr. *Magyar István* ügyész ma már be-nyújtotta vádindítványát, melyben *Bagoczky* és Horváth ellen a büntetőtörvénykönyv 442. paragra-fusának 1. pontjába ütköző és a 443. paragrafus 2. pontja szerint minősülő gyujtogatás büntette miatt mint tettestársak ellen kéri a vizsgálat chendelését. Az idézett törvényszakas 10 évtől 15 évig terjed-hető fejjelbüntetést mér a gyujtogatóra.

§§ **Királyért lakatossegéd.** A nemzékzi szocialdemokrata párt tavaly április havában orszá-gos kongresszust tartott, melyen a győri szocialisták képviselője, *Kaszaky György* lakatossegéd, beszéde-ben azt mondta, hogy a király megcsúszott az al-kotmányra és megszegte az eskjét. Többet nem mondhatt, mert a rendőrség jelenlévő tisztviselője megvonta tőle a szót. A budapesti ügyészség király-őrszért vádat emelt *Kaszaky* ellen. A büntetőtör-vényszék felmentő ítéletével szemben a tábla meg-állapította a királyértés vétségét és egy havi foghá-zra ítélte *Kaszakyt*. A Kuria ma a benyújtott sem-miségi panaszt elutasította.

§§ **Claudine házassága.** A budapesti királyi ügyészség utasítására a rendőrség lefoglalta a *Sachs* és *Pollák* könyvkereskedő-cégnél *Villy* fran-cia regényírónak *Claudine házassága* című regény-t, amelyet *Lederer Miklós* fordított magyarra. A *Sachs* és *Pollák* cég képviselője dr. *Vissnai*, *Soma* telfolyamodást adott be a vizsgálóbírónak. Telfolyamodásában többek közt arra hivatkozik, hogy a regény német fordítását övek óta árusítják.

Az angol férfiruha-hérlet a legjobb ruházkodási rendszer. **Deutsch F. Károly** Bpest, Andrássy-ut 1. l. em. Prospektust küld

lább budapesti könyvkereskedésben, anélkül, hogy azon hírelt is megítélőzt volna.

Nyíltér.

a legjobb likőr

Braun Testvérek

Budapest

a legrégebbi magyar

likörgyárban készül.

(Alapítva 1829-ben.)

Kapható a finomabb fűszer-
és csomagkereskedésekben.

Császár-fürdő

nyári- és téli gyógyhely

Prospektus ingyen és bérmentve.

Budapest. Elsőrangú kőes
hővizű gyógyfürdő, páratlan
gőzfürdővel, legmodernebb sza-
fürdővel, pompás ásványviz-
szűzettel, hó- és kádfürdővel.
A legszélesebb körű gyógy-
hely. A legszélesebb körű.
A legszélesebb körű.

E vonatban közzététel nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Legujabb.

London, november 15.

Csifuból táviratozzák, hogy *Port-Arthur* előtt szombaton nagy csata volt. A várban járványos láz lépett fel. A japánok állítólag megakarták mérgezni a vízvezetékét. Három kínai ruhába öltözött japánt az oroszok elfogták és felakasztották.

London, nov. 15.

Ma délelőtt zárták le a japán kölcsön jegyzését. Eddig történt becselések szerint a kölcsönt 8-10-szeresen túljegyezték.

Pétóvár, november 15.

Biztos forrásból eredő hír szerint *Nogi* tábornok életveszélyesen beteg.

Páris, november 15.

Dakari távirat jelenti, hogy *Nelidor* hajóhad-nagy a párisi orosz nagykövét fia, aki *Rosdesert*-censéki hajórajshoz tartozik, meghalt.

Tokió, november 15.

A vezérkar teljesen alaptalannak jelenti ki a *Fuzuki* tábornok haláláról szóló orosz forrásból eredő hírt.

TÁVIRATOK

André lemondott.

Páris, november 15. André hadügyminiszter csakugyan meglegezte ellenségeinek brutális támadásait és megvált a hadügyminiszteriumtól, ahol oly kiváló szolgálatokat tett a köztársaságnak. Lemondását már néhány nap előtt benyújtotta és hiába igyekezett *Combes* miniszterelnök maradására bírni, nem tájékoztatott elhatározásától. Lemondó kérvényében egészségi okokra hivatkozott és arra, hogy nem akar egyenlenség okozója lenni a köztársasági többség kebelében, mert azt óhajtja, hogy a többség által megkezdett mű végrehajtsanak.

Páris, november 15. Arról a halásról, melyet André lemondása képviselői körökben tett, jelentik: A radikálisok André lemondása ki-elégíti, mert azt tartják, hogy a miniszterium ezáltal erősbödni fog annál is inkább, mert Bertheaux az új hadügyminiszter néhány díszidens radikális vissza fog hódítani a kormány részére. Az ellenzékiek meglegedésüket fejezik ki a felett, hogy a legutóbbi interpelláció és a folytatott viták által kényszerítették André visszalepését és azt a véleményt nyilvánítják, hogy a kormány állása André lemondása ellenére megingott.

Páris, november 15. Hívtalosan közlik, hogy *Bertheaux* radikális szocialista képviselőt, a hadügyi bizottság előadóit nevezték ki hadügyminiszterré. *Bertheaux* kinevezésével hosszabb idő után ismét politikusként kerül a hadügyminiszterium élére. Polgári hadügyminiszterek voltak előtte *Freycinet* és *Cavaignac*.

A portugál királyi pár Angliában.

Portsmouth, november 15. A *Victoria* and *Albert* a portugál királyi páros hadihajó gyűlt össze. A walesi herceg fél 1 órakor érkezett a yachtra és *Edvár*d király nevében szívélyesen üdvözölte a királyi párt.

London, november 15. A portugál királyi pár ma délután *Windsorba* érkezett. A pályaudvaron az angol királyi pár fogadta őket.

Nizard lemondott.

Páris, november 15. A *Figaro* közli, hogy *Nizard* vatikáni naaykóvet beadta lemondását a külügyminiszternek.

REGÉNY

TITKOS HÁZASSÁG.

Írta: Mrs. EVANS WILSON.

Ezután *Miss St.-Claire*hez fordul és *Reginának* van ideje a társaság megfigyelésére. Még soha sem látta, hogy *Mr. Palma* oly élénken beszélgetne valakivel, mint most a szép asszonnyal. *Reginának* eszébe jutnak azok a szavak, amelyeket a lóvonaton hallott. Lehetséges volna-e, hogy ez a gyönyörűségeen szép asszony hatalmába kerítette? *Regina* eddig azt hitte, hogy gyámja képtelen minden ilyenféle gyengéd érzelmekre. *Palma* arcának az a kifejezése, amellyel *Mr. Carew* tekint, meghazudolja *Reginának* ezt a véleményét. Mily sajtáságon hűg lesz egyszerre. A fiatal leány úgy éri, mintha egy jéghegy érintené.

Mindenestre összeillő pár volna, a szép, gazdag özvegy bizonyára nem utasítaná vissza a büszke *patricius* ügyvéd kezét. Mintha a várakban levő virágok ugrándoznának előtte, az ezüstkristály, porcellán, a vendégek arca mind oly közös zür-zavarban folyik össze szemek előtt. Gyorsan, de bizonytalan közel, felkapja *Regina* az előtte álló pohár jeges vizet és egyszerre kiigazza az egészét. Zavara elmúlik, ismét hallja a hangokat, a könnyed oseevét. *Mr. Chesley* *California* festői vidékeiről beszél. *Regina* feleje fordul, hallgatja érdekes előadását és végül kedélyesen elbeszélget vele. Oly jól esik arcára néni. Vajjon hol láthatta, miért esik oly jól, ha hangját hallja?

— Csatlója *California*ban él?

— Sajnos, nincs családom. Nem szomorú, hogy bár évről-évre idősebb leszek, nincs senkim, nincs, aki törődik velem? Míg fiatal voltam, *California* aranybányáiban kerestem az aranyat és most, midőn célhoz értem, rájöttem, hogy ifjúságomat adtam cserébe érte.

— De hát még mindig megházasodhatna, *Mr. Chesley*.

— Ön nagyon jó, kedves kisasszony. Azonban szeretném tudni, hogy melyik fiatal leány volna megelégedve ősz fejemmel.

— Fiatal leány nem illenék önhöz, de akadna sok olyan idősebb hölgy, aki boldoggá tudná tenni. *Mr. Chesley* közelebb hajlik hozzá.

— Például *Mrs. Carew*?

Regina, anélkül, hogy feltekintene, megrázta fejét.

— Minden életnek meg van a maga virágzási kora, folytatja tovább az öreg ur. Az enyém korán olvirágozott, hamar vége volt. Ifjú álmaimnak romjaival *California*ba temettem el magam. Azon nap óta soha sem kerestem többé a nők társaságát és most nem vágydom mára, csak egy nővérré, vagy egy fogadott leányra, aki mellettem volna és szeretne. Már egyszer gondoltam arra, hogy árvalából magamhoz veszek egy gyermeket, hogy azt magaménak mondhasam.

— Ez kitűnő gondolat, feltéve, ha megelégedtél választanra.

Regina olyan komolyan beszélt, hogy *Chesley* önkénytelenül elmosolyodja.

— Talán tudna valakit ajánlani? Igazán irigylem *Mr. Palma*zt gyámleányáért...

— Bocsánat, hogy zavarom. *Mr. Chesley*, de sürgöny érkezett címére.

Az ügyvéd átadja a sürgönyt. *Mr. Chesley* rögtön megírja a választ és megadja a szolgának a kellő utasításokat.

— Remélem, nem valami kelleznetlen hír érkezett?

— Oh nem, csak a legközelebbi vonattal *Washingtonba* kell utaznom s így látogatásomat akaratom ellenére rövidebbre kell szabnom.

Mr. Palma halkán odaszól a szolgának, hogy gyorsabban táltalasson, aztán néhány *Washingtoni* ismerőse után tudakozódik s így *Regina* nem folytathatja a megkezdett beszélgetést *Mr. Chesley*-el.

Mr. Palma és *Mr. Chesley* nemsokára aztán eltávoztak, üzleti ügyek megbeszélése végett. *Olga*, egy komoly tudással tréffalkozik. *Mrs. Carew* úgy vonzza maga után a férfiakat, mint a gyertya lángja az esti pilléket. Midőn *Mr. Palma* vendégével ismét visszatért, a szép özvegy mosolyogva nézett rája. *Mr. Chesley* *Reginát* keresi. Komoly arccal, sápadtan majdnem szomorúan áll a társaságban és minden díszítés nélküli fehér ruhájában olyan a többi hölgy mellett, mint a hóvirágocská a rózsák és égő vörös szefülk között.

A társaság oszlófélben van. Az általános bucsukodás között *Mr. Chesley* *Reginához* megy és szívélyesen fogja meg kezét.

— Ugy érzem, hogy mi jó barátok leszünk, ha nem kellene most *Washingtonba* utaznom, rajta lennék, hogy gyakrabban találkozzunk. Legyen szíves, mikorára visszatérek, keressen nekem addig egy olyan leánykát, ki önhöz hasonló, nem tanácsos azonban nagyon szívesen fogadnám örökbe, ellenkező esetben félek, hogy ellopom önt *Mr. Palmától*. Isten önnel.

Hangjának komolysága és kézsorításának melegsége nagyon megalítja az ifjú leányt. Mintha szeme is könnyezne...

— Isten önnel *Mr. Chesley*, remélem, hogy nemsokára viszontlátjuk egymást!

— Egész biztosan *Miss Orne*.

Regina észreveszi, hogy *Mr. Chesley*nek ajka reszket és majdnem gőrosösen szorítja kezét. Egy gondolat cikázik át agyán.

— Vajjon *Mr. Chesley* nem styja-e?

Mielőtt még gondolatait összeszedhette volna, *Mr. Chesley*, *Mr. Palma* kíséretében kiment a terem-ből és *Regina* szomorúan gondol arra, hogy gyámja egyetlen egyszer sem nézett rá, az est folyamán.

HUSZONHARMADIK FEJEZET.

Az „*Undine*” cantate-t péntek este adják elő és *Mrs. Brompton* termei már a kora esti órákban telve vannak.

Midőn *Regina* az első chorus befejezte után megjelenik a hallgatóságon a tetszés moraja fut át.

Sápadtan, de nyugodtan lép előre. Fehér ezüstgázzal áttört ruhában; kibontott haját virililiomok díszítik. A bájos rege hősnőjének alakját nem is lehetne másképpen elképzelni.

Az első pillanatokban kissé halkán csendül fel hangja, de zavarát leküzdve, teljes hangon énekel, és édes lány dallamokkal telik meg az egész nagy terem.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Sorsolások. Az 1870. évi magyar hír nyerményelosztásának ma délelőtt tartották a lottójóvedéki igazgatóságánál a 97. sorsolását, mely alkalomból a törlesztési bizottság kihúzott a következő 47 sorsolatszámot: 2, 175, 393, 449, 817, 854, 1216, 1530, 1754, 1780, 2031, 2127, 2212, 2224, 2240, 2414, 2687, 2770, 2894, 3018, 3073, 5123, 3304, 3510, 3534, 3550, 3711, 3733, 3851, 4097, 4120, 4218, 4343, 4351, 4503, 4628, 4774, 4861, 5103, 5126, 5390, 5421, 5450, 5479, 5738, 5744 és 5829. A nyerményhúzásban a főnyereményt 300.000 koronával a sorszáma: 4381 nyerőszám. 22 nyerte, 20.000 koronát nyert: sor. 52, 5390 nyerőszám 3. 10.000 koronát: 1780-37, 1-2000 koronát. 1520-16, 2414-30, 3304-22 és 1097-26, 1-2000 koronát nyertek: 175-43, 393-1, 844-35, 854-45, 2276-1, 2414-13, 2687-4, 2894-13, 3015-15, 3550-21, 3560-50, 3733-23, 4338-7, 4628-25, 4038-49, 4861-40, 5102-19 és 5126-39. A fent kihúzott 47 sorszat szám többé számmal egyenként 596 koronát nyert.

A jászai sorsjegyek mai negyvenharmadik húsrészes, a következő nevezményei sorsolhattak ki: A főnyereményt 30.000 koronával a 21. sorozat az 53. nyertes száma sorsjegy nyerte.

Budapesti borjúsáv. November 15-re felhajtotta, 85 sdrb élős borju, közbe 25 ruzsodó, 1 drb lelti borju. Árjegyzékek: Elsőrendű élős borjúkért 88—102 fill., kivételesen 106 fill., közepemenőseggé élős borjúkért 76—86 fill., lelti borjúkért — fill., ruzsodó borjúkért 28—60 fill., kilogrammonként levonás nélkül.

Közbányai sertésvásár. November 15-én, Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (pársonként 320 kgr.-on felüli súlyban) 110—111 fill. fiatal közép (pársonként 257—328 kgr.-ig terjedő súlyban) 111—112 fill.

Sertésközvetváltási jelentés. (A székesfehérvári sertésvásár és környéki intézése) November 15-én. Mai felhajtás 771 darab sertés, 49 drb sügő. Előző napi eladatan maradvány 477 drb sertés, 43 drb sügő, összesen 1248 drb sertés, 94 drb sügő.

Áru- és értéktőzsde.

— November 15. —

A budapesti gabonátőzsde.

Mérsékelt kínálat és élénk vételkép mellett kényszerűsággal szilárd volt az irányzat és a forgalomba került 48.000 q. 5 fillérel drágább árfalon kelt el. — Rozs elég jó forgalom mellett ártartó irányzat.

Eladott:

Buza: Tiszavidéki: 500 q, 81 k, 10,60 K, 200 q, 81,5 k, 10,80 K, 500 q, 81 k, 10,55 K, 100 q, 80 k, 10,55 K, 100 q, 81 k, 10,55 K, 100 q, 81 k, 10,50 K, 100 q, 81 k, 10,475 K, felső, 100 q, 81 k, 10,40 K, 100 q, 80,5 k, 10,45 K, 500 q, 80 k, 10,30 K, felső, Mindszentti: 200 q, 80 k, 10,55 K, mind három hónapra, Pestmegyevidéki: 2140 q, 777 k, 1,40 K, 400 q, 80 k, 10,325 K, 100 q, 79 k, 9,90 K, uszkos, 100 q, 77,5 k, 10,30 K, 100 q, 78 k, 9,95 K, tiszta, mind három hónapra, Felosonkorászói: 200 q, 80 k, 10,40 K, 300 q, 80 k, 10,30 K, 100 q, 81 k, 10,10 K, uszkos, 200 q, 79 k, 10,00 K, uszkos, mind három hónapra, Bányási: 1260 q, 79,5 k, 10,35 K, mind három hónapra, Bágaszent: 4400 q, 78,7 k, 10,30 K, mind három hónapra, Ó-Becszi: 4450 q, 78 k, 10,25 K, mind három hónapra, Duna-Bácskai: 4900 q, 77,5 k, 10,175 K, 4610 q, 77,5 k, 10,15 k, Decez, 2200 q, Duna: 1500 q, 78,2 k, 10,05 K, mind három hónapra, Román: 3000 q, 79,7 k, 10,30 K, mind három hónapra, Szerb: 2000 q, 78 k, 9,90 K, nov., 4000 q, 74 k, 9,325 k, száll, mind három hónapra, Raktári: 140 q, 77,6 k, 10,30 K, 1500 q, 78 k, mind három hónapra, Rozs: 200 q, 7,85 K, 400 q, 7,80 K, 300 q, 7,80 K, 200 q, 7,60 K, 300 q, 7,80 K, 200 q, 7,80 K, 100 q, 7,60 K, 800 q, 7,80 K, 700 q, 7,575 K, 200 q, 7,575 kpl, paritásra, Zab: 100 q, 7,35 K, 100 q, 7,30 K, 100 q, 7,15 200 q, 7,05 K, 200 q, 7,025 K, mind három hónapra, (Az árak 50 kilogrammonként és koronárisbe vannak értendők.) A délutáni határreléülzet eltele szilárd, az árfal folyamán emelkedett.

Kötelek: Buza Aprilisra 10,40—10,41—10,33 kor. zár. 10,33—10,34 kor. Buza októberre 8,89—8,90—7,87, zárliatok 8,35—8,86, Rozs Aprilisra 8,03—7,95— zárliatok 7,97—7,99 Tengeri májusra 7,62—7,61—7,65— zárliatok 7,62—7,63 Zab Aprilisra 7,31—7,25—7,17 zárliatok 7,16—7,17— koronán. A délutáni határreléülzet irányzata lanya Kötelek: Buza Aprilisra 10,31—10,33 kor. kor. zár. 10,33—10,33 kor. Buza októberre 8,81—8,82 kor. kor. zár. 8,31—8,29 kor. Rozs Aprilisra 7,96— kor. zár. 7,98—7,07 Rozs októberre kor. zár. Uj tengeri 1905 májusra 7,60—7,63 kor. zár. 7,61—7,63 kor. Tengeri szeptemberre kor. zár. kor. Zab Aprilisra 7,16— kor. zár. 7,16—7,18 kor. Zab októberre kor. zár. — kor.

A kézszerűület hivatalos árjegyzése.

Table with 4 columns: Duna, Kilo, 50 kg gramm ára, 50 kilogramm ára. Sub-headers: K-10, K-5, K-20, K-10. Rows: Tiszavidéki, Fehérmegyei, Poztvidéki, Bányási, Bácskai, Szegedi. Another table below: Egyéb gabonafélék, Hoss, Arpa, Köles, Zab, Tengeri, Repce, with columns for description, K-10, K-5.

A budapesti terménytőzsde.

Külföldi termények hivatalos jegyzései: Készára. Disznószár budapesti — 65,50 88,— Szalonna városi légszűrőtől, 4 drbös 54,— 64,50 55,— 65,50. Határvidőre boszniai 1904. évi usance min. 7,75 8,— 100,— 12,25 12,50 80,— 22,— 23,— Szilva szerbiai 1904 6,50 7,50 100 darabos 10,50 11,— 85 20,50 11,— Szilvai szalvoni (1903.) — 13,— 13,50 szerbiai (1903.) — 11,— 11,50 Ujczerna magyar — 46,— 56,— vörö aprózemű — 52,— 55,— közepes — 57,— 65,— nagyzemű — 68,— 76,—

A budapesti értéktőzsde.

A bécsi tőzsde Lipót napja miatt zárva volt s így a forgalom esztönzés hiányában szűk korlátok között mozgott. Az irányzat kezdetben tartó volt, később azonban az üzletelenség hatása alatt csökkent az árfalyamok. Erzébet szanatórium sorsjegyeiben némi kereslet nyilvánult, árfalyamuk adott emelkedett. A helyi értékek piacszán élnkebb volt a forgalom. Az értékek árfalyamai a tartós kereslet következtében emelkedtek. Előterében voltak Egyesült fővárosi takarékpénztár, Kőszénbánya és Téglagyár és Ujlaki téglagyár részvényei, amelyekben velelmenyvásárlások történtek. Valuták és devizák irányzata változatlan, 20 frankos arany 13,66—19,12 kor. 20 márkás arany 23,50—23,58 korona. — Francia bankjegy 95,80—95,60— korona. Német birodalmi bankjegy 117,65—117,95— korona. Az előtőzsde irányzata tartó volt. Előfordult kötelek: Osztrák hitelrészvény 675,— 674,50 kor. Magyar hitelrészvény 800—789,— kor. Osztrák-magyar államvasut részv. 603,— kor. Déli vasut — Jelzolgabank részv. — Leszámítolt bankrészvény 481,—163— Rimamurányi vasút részv. 516 60—517,— Kőzuti vaspálya részv. — Vároai villamos vasut részv. 339— Koronajáradek — Erzébet szanatórium sorsjegy 8,925 8,85 Magyar kereskedelmi r-t részv. — Salgotárjani részv. 592,— — Kőszénbánya és téglagyár 495—497,— Adria — koronán. A déli tőzsde csökkenek az árfalyamok. Előfordult kötelek: augusztus végére. Magyar aranyjárdék — Magyar Koronajárdék — Magyar hitelbank részv. 80,025—798,— Jelzolgabank részv. — Leszámítolt bank részv. — Rimamurányi vasút részv. 516,— Kőzuti vaspálya részv. 511,50—510,50

Vároai vill. vasut 339,50—239,— Osztrák hitelrészv. 674,75—673,75 Osztrák-magyar államvasuti részvény 633,35—632,25 Déli vasut — koronán.

A helyi értékek piacszán szilárd volt az irányzat.

Forgalomban voltak: Egyesült fővárosi takarékpénztár részvények 2460—2470, Danubius hajógyári részvényei 190—189, Adria tengerhajózási részvények 475, Kereskedelmi bank részvények 2880—2876, Ganz-vasár részvények 8100, Kőszénbánya és téglagyár részvények 495—509, Ujlaki téglagyár részvények 318—320, Salgotárjani közszénbánya részvények 583 koronán.

Díjtízítások: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 5—6 korona, 8 napra 11—12 korona, nov. végére 15—17 korona.

Az utőtőzsde irányzata tartó volt. Zárliatok maradtak: Osztrák hitelrészvény 674,25 — Magyar hitelrészvény 789 — Osztrák-magyar államvasut részv. 632,75 Déli vasut részv. — Leszámítolt bank részv. 462 — Jelzolgabank részv. — Rimamurányi vasut részv. 516 — Kőzuti vaspálya részv. 570,50 Vároai villamos vasut részv. — Erzébet szanatórium sorsjegyek 328,25 — koronán.

A hivatalos zárliatok a következők voltak:

Table with 4 columns: Államadóság, Magyar Államadóság, Pénz Árú, Pénz Áru. Rows: Anarj. mod. nov-te, Koronajáradek, Koronajáradek, Magyar. uttm., Gov-te, Horv.-szl. jell., Borsod. Helyg., Vaskapitál., b) Osztrák Államadóság, Koronaj. máj., nov., b) Osztrák Államadóság, Budapesti Bv. 1897. évi köv., Bankok, Magyar-országi, Takarékpénztárak, Birtosító-társaságok, Malmok, Bányák és téglagyárak.

Takarékpénztárak.

Table with 3 columns: Budapesti, Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Budapesti, Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Birtosító-társaságok.

Table with 3 columns: Bv. 1897. évi köv., Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Bv. 1897. évi köv., Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Malmok.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Bányák és téglagyárak.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Közelkedési vállalatok részvényei.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Sorsjegyek.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Pénzesetek.

Table with 3 columns: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv. Rows: Magyar, Áll. tkr., Bv. 1897. évi köv.

Hol született?

Születési helye szerencsét fog Önnek hozni!

Önnek sikere lesz!

Válassza ki az alatt álló sorsjegy-számsorokban azt a sorsjegyet, mely születési helye mellett áll. — Hogy a kívánt szám el ne adassék, rendelje meg azt rögtön

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA bankházában BUDAPEST, Erzsébet-körút 19. sz.

KISS szerencséje NAGY!

Abony 19471	Bucsanóháza 35598	Felérttemplom 30666	N.-Tapolcsány 99878	Magyarvár 85804	Négyezer 32311	Szegvár 32411	Tölg-Komén 33511
Abrudbánya 703	Buczoza 106655	Felső-Eőr 106655	Kassa 90788	Ayrbátor 21925	Székelybánya 24356	Torda 19945	Tótok-Kanizsa 44706
Ada 19492	Buck 3303	Felvinc 109967	Károlyváros 21108	Mály 20825	S.-Szt.-György 74021	Török-Kanizsa 44706	Tótok-Kanizsa 44706
Adony 30604	Budapest I. 40126	Félagyháza 30927	Kékesmét 32170	Málnafüred 30976	Sybra 21283	Tócsa 21283	Tócsa 21283
Almás-Füzitő 35328	Budapest II. 51300	Fiume 106433	Kézvölgy 91969	Mátészalka 24237	Opatin 90681	Tócsa 21283	T.-Szt.-Miklós 55532
Alma-Kabin 30709	Budapest III. 94989	Fogarasz 107237	Késmárok 93660	Marshegy 91763	O. Kálnina 28123	Triezt 42092	Triezt 42092
Alsó-Lendva 8274	Budapest IV. 36837	Füzes-Abony 30665	Ketegyhaza 29817	Marcsov-Sz. 96839	Oravicsa 58339	Turócs 21283	Turócs 21283
Apátfalva 30895	Budapest V. 30821	Füzes-Gyarmat 30825	K. Vasvárhely 3084	Marcsov-Sz. 96839	Oravicsa 58339	Turócs 21283	Turócs 21283
Apácin 32419	Budapest VI. 32417	Gács 34389	Királyháza 19342	Medygyes 95316	Orava 19456	Turócs 21283	Turócs 21283
Árad 46906	Budapest VII. 108409	Galánta 99794	Kisberény 38372	Mezőberény 29927	Ó-Buda 58133	Turócs 21283	Turócs 21283
Áranyos-Maróth 30817	Budapest VIII. 30816	Galgóc 8188	Kis-Csell 78470	Mezőberény 29927	Ó-Buda 58133	Turócs 21283	Turócs 21283
Ácsod 21981	Budapest IX. 20959	Gar. Berencsoz 39302	Kis-Kun-Majsa 93350	Mező-Köved 89077	Paks 301	Turócs 21283	Turócs 21283
Ábrus-Szántó 19492	Budapest X. 30950	Gerőd 108983	Kis-Marton 93350	Mező-Lur 93350	Pancsova 32988	Turócs 21283	Turócs 21283
Boja 19492	Ósátronya 30337	Gy. Szt. Miklós 30337	Kis-Turanna 30337	Mixa 102118	Papa 90314	Turócs 21283	Turócs 21283
Bajmót 31932	Cop 3305	Gy. Szt. Miklós 30337	Kis-Turanna 30337	Miköz 90314	Pádo 30900	Turócs 21283	Turócs 21283
Bakonyi-völgy 78516	Cserné 3305	Gyoma 99774	Kis-Szobos 30337	Moldos 90314	Pécs 40683	Turócs 21283	Turócs 21283
Balka-Ujváros 15815	Csákszereda 109065	Gyoma 93461	Kiskörös 102157	Monor 91280	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
B. Gyarmat 195027	Csongrad 101234	Gyongyos 10391	Kisvárd 91280	Monos 93989	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bács 3203	Csorna 31879	Győr 93981	Kisvárd 91280	Móra 27193	Petrocsény 108790	Turócs 21283	Turócs 21283
Bátonya 30723	Czeged 96349	Gyula 108108	Komárom 98348	Mozon 91981	Pécs 40683	Turócs 21283	Turócs 21283
B. Almás 102159	Darda 106982	Gyulafehérvár 30859	Korpona 32194	Munkács 108492	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bács-Kula 31925	Debreczen 195119	Hamburgi 108408	Kovácskúta 93350	Muzsacombat 109392	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bács-Topolya 102155	Deis 8153	H. Bözörmény 30656	Kőhalom 90314	München 90314	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
B. Szt.-István 30674	Déla 106192	H. Nanas 103493	Környád 29127	Nagyanya 85361	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bárdó 91277	Déva 102188	H. Szoboszló 92189	Kőröscsaba 30888	N. Békerek 30317	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bánffy-Hanjad 108951	Dövecsor 35443	Hatalas 81917	Köröscsaba 30888	N.-Lőve 37108	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Barta 102550	D. Szt.-Márton 30753	Hatvan 103936	Kőszeg 109392	N.-Kőrös 41722	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bátaszék 30563	Diósgyőr 30515	Héves 34952	Kraó 197	N.-Kőrös 41722	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bolgrad 8209	Domborvár 91828	Héves 34952	Kraó 197	N.-Kőrös 41722	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Borostyán-Ujfalu 198108	D. Rosina 108991	H. M. Vasvárhely 78413	K. Szt.-Miklós 90819	N.-Kőrös 41722	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Borszagaz 29720	Drozda 192413	Holics 30831	L. Osmiza 29377	N.-Kőrös 41722	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Berlin 38570	Dunaújlövő 3153	Holonna 60130	Legénya 90314	N.-Kőrös 41722	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Beszteczos 62358	Duna-Szerdahel 33400	Igló 62100	Lepecsény 30831	N.-Lak 108492	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Besztercebánya 3096	D. Szt.-Miklós 30753	Igyás 197328	Léva 102229	N.-Máros 70993	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bécs 12414	Füred 192331	J. Szabolcs 33366	Lipótvár 198770	N.-Mihály 95835	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bécs 91926	Lepus 30931	Jász-Arokozás 51917	Lippa 30638	N.-Szabolcs 90314	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Békés-Csaba 192182	Erca 30794	Jász-Arokozás 51917	Lipó Szt. Miklós 91980	N.-Szeben 80335	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
B. Szt.-István 32492	Kecsketalva 31086	Kalocsa 312193	Lipó-Ujvár 100802	N.-Szt.-Miklós 91980	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Békés 12570	Kész 8195	Kapuvár 32319	Lomb 20833	N.-Szabolcs 90314	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Bélgár 38408	Kézdivás 51306	Kapuvár 32319	Lomb 20833	N.-Szabolcs 90314	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
B. József 33036	L. Halmfalva 32477	Kancsán 30633	Lugos 30771	N.-Vár 109392	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283
Braço 60636	Károlyváros 21108	Kancsán 30633	Lugos 30771	N.-Vár 109392	Pécel 100103	Turócs 21283	Turócs 21283

HUZÁS már jövő héten november 24-én és 25-én.

A sorsjegyek árai: $\frac{1}{8}$ K 150, $\frac{1}{4}$ K 300, $\frac{1}{2}$ K 600, $\frac{3}{4}$ K 1200.

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA a magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusítóhelye

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

Telefon 446.

Sürgőnyczim: KARKIS, Budapest.

Barack Crème
Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság Kecskeméten.
SZESZFINOMÍTÓGYÁRA SAJÁT GYÁRTMÁNYA.
MINDENÜTT KAPHATÓ!
Veszerűgyár Budapest részadó Székely A. Odón, I., Soroksári-utca 16. sz.

O csász. és Apost. kir. Felsőlegény legfelső elhatározása folytán
A polgári jótékony cselekedet szánt
XXXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.
Ezen az Osztrák Birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett
pénzsorsjáték 18.435 nyeregemény tartalmaz közzépénzben 512.980
korona összegben. A nyeregemény
200.000 koronára rúg.
nyeregemények kifizetéséért a cs. kir. lottóirovdek kezességel.
A húzás visszavonhatatlanul 1904. évi decz 15-én fog megtörténi.
Egy sorsjegyenek ára 4 korona.
A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztagánál, III. ker. Vorderer Zoltán-utca 7. sz. a. a. továbbá a lottógyűjtőközhelyen, dohányüzemközhelyen, adó-, posta-, távíró- és vasúti hivatalokban, váltóüzemekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétel részére ingyen adának ki.
A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.
A cs. kir. lottóirovdekki igazgatóság
Felsőlegényosztály.

FISCHER SIMON ES TARSAI

Budapest, Décsi-utca 7. és Deák Ferenc-utca 12

Magyarország legnagyobb selyem és divatruházában az al- kalmi áralról előnyösen ismert OCCASIO megkezdődött. Eladásra kerülnek mélyen lezállított árakon: ruha- és bluz- selyemkelmék, bársonyok, angol divatvelvetek, csipke- és fűtter-ru ak, crepe de chine minden divatszínben, függönyök csipkék, paszományok, szalagok és mindennemű női divat- cikkek. — Maradékok minden árban. Vidékre mintákat készíttél küldünk.

FISCHER SIMON ES TARSAI

Budapest, Décsi-utca 7. és Deák Ferenc-utca 12.

KATAPHORESE

Uj gyógmód!

Földművelhetetlen ideg-, nemi-, bőr- vér- gyógyhatása. Fújakoros (vénus) betegségek. Súlyos uro-ogiai és férfiú gyógyászati állapotok (impotencia) gyors gyógyításra. Tüszait radikális és gyors eredmények fölytan honorárium teljes gyógyulok után ártó-ó. Eiszerendü intézet mintaszervi gyógytermeivel.

Budapest, VI., Teréz-körút 44. sz., I. emelet. Dr. Mitzger Tivadar személya vezetés alatt nyitva egész nap. Levélre díjtalanul válasz.

Ha szög bajszot, szakált és haja akar növesztetni, vagy azt akarja, hogy azok ki ne hulljanak, Vogh-féle bajusz vagy hajnövesztőt vegyen, melyek nem hasonlítanak össze más hatástalan szerekkel, melyeket az u szagokban ugyan hirdetnek. Rövid idő alatt és bajszot és haját növesztik általuk, mit számos köszönő levele igazol. Bajsznövesztő 2 koronáért, a haj növesztő 3 korona rti kapható. 'Angyal' gyógyserűrtában, Eszolaht, Laktaoyakörút. — Képlató Török Jószó: gyógya. Epest, K. Al-utca 2. és minden gyógytárban.

Dr. FÜREDI

V. Kórházi főorvos, katona-, megyei- és kerületi pénz- kári főorvos, a Medjölle rend lovagja stb.

Titkos betegségek

Impotencia, nemi és női bajok legqualifikáltabb specialista. Rendel: 9-4, este 7-8; Epest, IV., Váci-utca 12. Vegyi- és gőreső vizsgálat mel- lett, levél úrn is Biztos gyógyosker. Méréskelt díj.

Biztos gyógyulást keresőknek

nemii betegségben szenvednek mint húgyúti és hólyagbajok, húgyvesztések, vizeletit (székely) az önterítés- a stabilizált felépő idegbajok, korai fertőző elgyengülés, bármily bóküldések stb. nálak febriletyan, mely bajok alapos, gyors és gy- keres gyógyítására, szilgoman tudományos és lelkiismeretes gyógymóddal fogva legjobban gyógyulnak.

Dr. Garaj Antal

v. cs. és kir. Német országos hírl- és legérgebb 90 éve fennálló rendelő-intézetét Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. sz., Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időh- húgyúti és hólyagbajok vizsgálatára Vilmos húgyvesztőkör segítségével Vidékékre kiküldött útmat- és azankorát tanácsot nyernék, gyógyserűrtől gondoskodva lesz. Titkárta- és vizsétel. Nőknek külön váróterem.

Specialista servykörben!

Keleti-féle legujabb os. és kir. szab. sérvtűző pneumati- kus pol-tival a le-tökéletesebb a maga nemében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rend- kívül kitűnő tekvése által fölülmúl minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu kétoldalu 12 korona. 24 korona.

Testgyógyászati gyógyáimban teljes jóllátás mellett készülnek továbbá: jár- és tám-regek, műtűzők fer- fén-íttek részere múltábak és kez- zetek, harkók, gummi-göröcsor-, ha- risnyák stb Valódi francia gummi- erőkötönlegességek eredeti párisi c omagolásban. Árak koronáértékben. Tuzelantent: 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Legujabb 1903. évi körülbelül 3000 cízes ábrát tartalmazó ár- jegy- zéköt titkárta- és orvos-kerületi és bérmentve KELETI J. orvost-szerzőt mű- és köt- Keresési-ut 10. sz. (Alapítottól 1878.) BUDAPEST, IV., Koronaherczag-utca 17.

Dóczi M.

= BUDAPEST, = Kerepesi-ut 10. sz. Állandóraktár 35.000 pár.

Sohol jobb, szebb és tartósabb cipőtes oszmá nem kap, mint fönti cipész-cégél.

Cizmák bagartól 8.-, szept 10.-, hálódó 5. 6 és 7.- Gyöcsök: 1 fűző, leány- és fiúcipő, csizmák 2 fűző feljebb.

- Férfi cipő: Borjúbőr sima vagy botós 3.50, fűző 3.50, bakancs... 3.70 Finom szalonnák, cugos 4.20, fűző 4.50, gombos... 4.50 Elegáns amer. box, cugos 4.50, fűző 4.50, gombos... 4.50 Finom francia szöv. cugos 4.50, fűző 4.50, gombos... 4.50 Valódi orosz sárkóp... férfi 2.-, női 1.50 Vidéki megrendeléseket utávéttel pontosan oszközlök, nem megfűzőt kiküldésük. 10 forinton felül bérmentve. Uj árjegyzék ingyen.

Huzás már november 24. és 25-én. Isten áldása Lukács Vilmos bankházában! Huzás már november 24. és 25-én.

Szerencse-Naptár.

Mikor van születésnapom? Kisreleje meg mindenki szerencsésjét születés- vagy névnapjára eső számmal.

Table with 12 columns representing months and 31 rows representing days. Each cell contains a number, likely representing a lucky number for that day/month.

Ezen szerencseszámok kizárólag csak Lukács Vilmos bankházában

Budapest, V., Fűrdő-utca 10., kaputok. Mutas a fenti osztályosjegyek gyorsan eikelnek, sziveskedjék meg- rendelését mielőbb hozzánk Juttat! Sorsjegyek ára az I. osztályban: 1 egész 12 korona, 1 fél 6 korona, 1 negyed 3 korona, 1 nyolczad 1.50 korona. Postaközvetítési száma 9901. szám. Sürgönyosul „Lottóküldés Budapest”. Telefon 34-90.

Csak tények !!bizonyítanak!!

Alantí főnyeremények mind gyűjtődéből származnak és mint egész sorsjegyeket magam adtam el és fiztettem ki azokat.

600.000	62551	1/2
400.000	11119	1/4
400.000	28916	1/4
400.000	33464	1/3
100.000	42758	1/4
100.000	49878	1/2
100.000	87991	1/4
70.000	60991	1/2
60.000	17357	1/8
60.000	78863	1/8
60.000	82528	1/4
60.000	97263	1/3
30.000	6920	1/8
30.000	38691	1/8
30.000	90964	1/8
25.000	23481	1/4
25.000	30049	1/2
25.000	44411	1/4
25.000	87851	1/4
20.000	14674	1/4
20.000	28950	1/4
20.000	33402	1/8
20.000	35862	1/8
20.000	44410	1/4
20.000	55565	1/4
20.000	60781	1/2
20.000	78848	1/3
20.000	88374	1/4
4-szer	15.000	
22-szer	10.000	

Hivatkozva ezen óriási szerencsére, ajánlok az első osztály november 24. és 25-én tartandó húzására: Egész Fél Negyed Nyolczad sorsjegyet 12.- 6.- 3.- 1.50 kor.-ért

Gaedicke

bankháza
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 11.

BENKŐ BANK

Milyen napra esik a legközelebbi születésnapja?
Azon számú osztálysorsjegyet rendelje meg

BENKŐ BANK-nál

BUDAPEST.

Vasárnap	105174
Hétfő	56113
Kedd	53760
Szerda	56145
Csütörtök	101674
Péntek	56146
Szombat	79905

Húzás november hó 24-én és 25-én.

Sorsjegyárak:

1/1 1/2 1/4 1/8

12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

BENKŐ NÁNDOR bankház

Budapest, Andrassy-ut 79.

ELSŐ

erdélyi butorléc- és fűrészelt falemezgyár

Weinrich Frigyes, Szász-Régen.

Ötödik érem ajánlja gazdái és jól megismerik: 1904. évi, tiszteletos alakban újrán kiadott butorlécet minden falparosnak. Fűrészt lemezeket és lombfűrészt deszkákat mindig raktáron tart, gőzött dióbél, hák, korte, juhár, éger, csasznyé és tölgyfából. Ingyen képes sorsjegyeket leecskről és lemecekről külön küldök.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, fertőgyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjobban ajánlják

DR. KAJDACSY

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Level útján is lehet egyeztetni.

14768 szám.

Hirdetmény.

A budapesti csendőrségi laktnyai „E” épületben levő m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár felelő helyisége előtti udvar kiközvetési munkálatainak pályázat útján való biztosítása tárgyában a m. kir. III. számú csendőrkertületi parancsnokságtól (Budapest, I., Söszörményi-ut 21. szám, csendőrségi laktnya) folyó évi december hó 10-én d. e. 10 óratör irásbeli zárt ajánlatok útján tárgyalás fog tartatni.

Ajánlatok csak az összes munkákra együttesen tehető; az engedmény, vagy realizálás az eredeti költségvetési összegre vonatkozhatva, szárlókban fejezendő ki.

A költségvetési összeg 971 K 85 fillérben állapított meg.

A munkálatok végrehajtására vonatkozó előmeret költségvetés és ée építési feltételek a laktnya pondnokánál tekinthetők meg.

A pályázi szándékozók felhívtnak, hogy zárt ajánlataikat, az ajánlati összeg 5 százalékának megfelelő összegű bálnálpénzzel együtt alulírott parancsnokságnál a fentebb kitűzött óráig feltétlenül bnyújtsák be, mivel a kitűzött órák túl beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A beérkezett ajánlatok a fentebb megjelölt órában bizottságilag nyilvánosan bontattnak fel és a tárgyalásnál jelenlévő ajánlattevők előtt felolvattattnak.

Az ajánlatok felett a magyar kir. belügyminister Ur ó Nagyméltósága batároz.

Kelt Budapesten, 1904. évi november hó 10-én.

A m. kir. III. számú csendőrkertületi parancsnokságtól.

Kerje

Ingyen és bérmen ve gazdaságos illésűlt érejtőzékmet 800 a rával

órák, arany és ezüst-árúkról Konrad János első órágyár Brix 1297. sz. (Csehország). Valódi nikkell horony remonitör óra lánccsal és b rtkéki 2 rit 35. 8 dáb 4 rit 60. Mindegyikhez kézzel! Kicsereles megengedve vagy a pénz vissza.

Szép

mellőkeresettől kaphat mindent, kinek nagy ismerettség van. Tiszteletos, kiválóvala taglalás. Kérje be címét „9004” jelű alatt a következő címre: Anonim Bureau des Brevés, Nanterre (Bdun.) Postaóók 85.

Felöltés	6 K-101 fog.
Uster	8
Teikabát	10
Jaquet	4
Ferens József kab.	6
Nadrág	4
Mellény	1

ROTHBERGER JAKAB-nál,
Krisztóf-tér 2. sz.

Minden szó egyszeri beiktatása... Vastagabb betűkkel s sll.

PRO HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal: V. Nádor-utca 34. sz. Fiók: Keresepi-ut 34.

Kiadóhivatali telefon-szám: 84-39.

Kereskedőszógi telefon-szám: 36-86.

Levélbeli felajánlására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges blyegyet kell mellékelni. Tudakozódsáknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Levelezés.

TANULO fogmuterembe felvételt Dombin...

MARGIT 19" levele van előbbi helyen, sziveskedjen átvinni.

ISMERKEDNI akartok fiatal szép leányt a szomszéd postrejtésére...

SZERNCEVADÁSNAK azt kérdezem, hogyan miképpen tudnál a gyors megvalósítására...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Állást keresők

GYESE VARRONO állást keresek mindenféle varrási...

KITUNO szoborát elváltatja a letelegetés...

Betűtőlendő-állások

ÁLLÁSKERESÉSEK ingyen keressék az Országos Pálya...

HOLGYEK kik jóváhagyott bizalmasok akartak fordulni...

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

ÜZLETEK

PEKERNÉK VALÓ FEŐS kocsit és feladó-gépet azonnal megvásárolni...

Óriási SZERENCSE TÖRÖK-nél! A most befejezett 14. sorsjátékban ismét nálunk nyerték a 600-000 koronát a 400-000 koronát a 80-000 koronát a 60-000 koronát a 98924. számra, 83451. számra, 46360. számra, 97139. számra és még sok egyéb nagy nyereményt. Mindenki kísérelje meg szerencsésjét azon számmal, mely neve vagy családjának neve mellett áll. Ezen számok csakis nálunk kaphatók! Húzzák már november 24-én és 25-ön. Kérünk minél előbbi szives megrendelést, mert fenti számok gyorsan elkelnek. 1/4 sorsjegy = 12 kor.; 1/2 sorsjegy = 6 kor.; 1/3 sorsjegy = 3 kor.; 1/8 sorsj. = 1.50 kor. TÖRÖK A. és Tsa bankháza BUDAPESTEN. Legnagyobb esztétikusjegy-üzlet hazánkban. Központ: Teréz-körút 46/c. Fiók: Váci-körút 4., Múzeum-körút II., Erzsébet-körút 54.